

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Daňové systémy České republiky a Irské republiky

The Taxation Systems in the Czech Republic and the Republic of Ireland

Student: Bc. Barbora Huserová

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Barbora Huserová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Daňové systémy České republiky a Irské republiky**
Taxation Systems in the Czech Republic and the Republic of Ireland

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Analýza daňových charakteristik vybraných zemí
 3. Komparace a vyhodnocení diferencí v daňových soustavách
 4. Praktické aplikace na vybraných zdaňovacích případech
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HEMMELGARN, Thomas, ed. *Taxation Trends in the European Union. 2013 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. 316 s. ISBN 978-92-79-28852-4.
SCHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2013*. Amsterdam: IBFD, 2013. 988 s. ISBN 978-90-8722-193-5.
ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 384 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013
Datum odevzdání: 25.04.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení o samostatném vypracování diplomové práce

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně, příloha č. 3 je převzatý formulář daňového přiznání platný pro Irskou republiku.

V Ostravě dne 25. 4. 2014

.....
Bc. Barbora Huserová

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Analýza daňových charakteristik vybraných zemí	6
2.1. Přímé daně	6
2.1.1. Daň z příjmů fyzických osob (Personal Income Tax).....	6
2.1.2. Daň z příjmů právnických osob (Corporation Tax)	18
2.1.3. Spotřební daň (Excise Tax).....	22
2.1.4. Daň z přidané hodnoty (Value Added Tax)	22
3. Komparace a vyhodnocení diferencí v daňových soustavách	25
3.1. Makroekonomické srovnání	25
3.2. Rozdíly ve zdanění fyzických osob	32
3.3. Rozdíly ve zdanění právnických osob	33
3.4. Rozdíly v dani z přidané hodnoty	36
3.5. Rozdíly ve spotřebních a ekologických daních	37
3.6. Bilaterální dohoda o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Irskou republikou	39
4. Praktické aplikace na vybraných zdaňovacích případech	42
5. Závěr.....	60
Seznam použité literatury	65
Seznam zkratk.....	70
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. Úvod

Americká herečka Ava Gardner kdysi prohlásila „Největší přírodní krásou krajiny je nízká daňová sazba“. Tento citát by se zcela jistě hodil na Irskou republiku, která je známa nejen pro svou stále zelenou krajinou, ale také výši sazby daně z příjmů právnických osob, díky které je považována za jeden z daňových rájů. Ačkoliv se v tomto Česká republika a Irská republika poměrně liší, stále je možné mezi nimi najít spoustu shodností.

Oba státy jsou členy Evropské unie, tudíž u nich došlo k harmonizaci vybraných daní. Irská republika a Česká republika jsou také součástí Schengenského prostoru, nicméně Irskou republikou byla tato dohoda akceptována jen částečně. Konkrétně došlo k odmítnutí se podílet na všech aspektech schengenské spolupráce a byla vyjednána výjimka, že mohou být nadále prováděny kontroly na irských hranicích. I přes tato členství byly specifické daňové systémy srovnávaných států zachovány, zejména v oblasti daní z příjmů. V každém daňovém systému lze pozorovat výhody i nevýhody, a jelikož byly tyto systémy uzpůsobeny preferencím občanů žijících ve srovnávaných státech, nelze jednoznačně napsat, kde by se měl daňový poplatník lépe.

Irský daňový systém byl vždy založen na své pružnosti a příznivých sazbách nejen pro fyzické osoby, ale také pro právnické osoby. Nicméně následkem nečekaného nástupu úvěrové a finanční krize, který byl doprovázen stále většími a většími schodky státního rozpočtu, byla irská vláda nucena ke zvýšení daní. Tento trend byl zachován také v roce 2013.

Podle analýzy Doing Business 2011 byla Česká republika při odvodu daní nazvána skutečným daňovým peklem. V porovnání s průměrem zemí OECD byla místní administrativní daňová náročnost trojnásobná. Podobné výsledky byly zveřejněny ve zprávě Světové banky a PwC "Paying Taxes 2014" kde jsou daně v České republice podle žebříčku považovány za 122. nejsložitější ze 189 hodnocených zemí světa. Nejvíce byly České republice vytýkány časové náročnosti zaměstnavatelů spojené s placením všech daní, povinných odvodů a příspěvků. Irská republika byla v této zprávě ohodnocena jako 6. země s nejjednodušším daňovým systémem, zejména kvůli jeho jednoduchosti a transparentnosti.

Všechny uvedené sazby v této práci budou přepočítány podle kurzu 25,225 Kč/EUR platnému u ČNB ke dni 2. ledna 2014. Z důvodu detailnějšího popisu daní v Irské republice v této práci není uveden daňový systém České republiky.

V druhé kapitole budou popsány pouze vybrané daně irského daňového systému a následně budou ve třetí kapitole státy porovnány nejen z makroekonomického, ale také z mikroekonomického hlediska. Ve čtvrté kapitole bude proveden praktický výpočet daně z příjmů fyzických osob pro modelové poplatníky/rodiny žijící v České republice a v Irské republice se současným porovnáním nejen daňového, ale i celkového daňového a pojistného zatížení mzdy poplatníka. Ostatní daně budou blíže popsány v příloze této práce. Přílohou této práce je také anglicko-český slovník zmíněných pojmů v oblasti daní a ekonomie, sloužící pro snazší orientaci v mezinárodním kontextu a vzorové daňové přiznání irského daňového poplatníka.

Cílem práce je pokročilejší komparace daňových systémů České republiky a Irské republiky, která bude znázorněna po úvodních komparacích základních daňových ukazatelů také na typických příkladech vybraných subjektů – daňových poplatníků a domácností.

Cílem práce naopak není srovnání Irského daňového systému s jinými státy Evropské unie a zhodnocení výhodnosti/nevýhodnosti zrušení klouzavě progresivní sazby daně v České republice.

Použitými vědeckými metodami práce byly především analýza v druhé části diplomové práce, komparace ve třetí části práce a syntéza ve čtvrté části diplomové práce.

V práci bylo vycházeno z legislativy účinné k 31. 12. 2013 a byla dána k vazbě dne 15. 4. 2014.

2. Analýza daňových charakteristik vybraných zemí

Daňový systém v Irské republice je stejně jako v ostatních zemích založen na dani z příjmů, dani z přidané hodnoty a různých dalších daních. Zaměstnanci je placena daň „Pay As You Earn“ (PAYE) v překladu „plať, jakmile si vyděláš“, u které je vycházeno ze zdanitelné části příjmu. Pro zdanění příjmů je v Irské republice typická klouzavě progresivní sazba daně. Jedná se konkrétně o nulovou, nebo velmi nízkou sazbou daně z příjmů, která je placena poplatníky s nízkými příjmy¹ a vysokou sazbou daně pro poplatníky s nejvyššími výdělky. Nicméně velká část příjmů vlády je tvořena také příjmy získanými z daně z přidané hodnoty, spotřebních daní a dalších daní spojených se spotřebou. Základní daňová sazba pro korporátní daň z příjmů v Irské republice je se svou hodnotou 12,5 % považována za jednu z nejnižších na světě.

Irský daňový systém je především založen na současných výdajových programech, jako jsou například:

- vzdělávací systém,
- systém zdravotnictví, který je financován daňovými poplatníky,
- systém sociálního zabezpečení, kde jsou zařazeny například starobní důchody a podpora v nezaměstnanosti
- a hlavní veřejné výdaje, mezi které je zařazen plán národního rozvoje² spolu se státní správou.

2.1. Přímé daně

2.1.1. Daň z příjmů fyzických osob (Personal Income Tax)

Daň z příjmů fyzických osob je vztažena na veškeré příjmy jednotlivce v příslušném daňovém roce, který je vždy ve shodě s kalendářním rokem, tzn. v období od 1. ledna do 31. prosince. Ke zrušení možnosti aplikace hospodářského roku došlo v Irské republice poprvé (a téměř po 250 letech) roku 2002 nejen v souvislosti s implementací eura, ale také

¹ Minimální mzda v Irské republice činí 1 461,85 EUR.

² **Plán národního rozvoje** (anglicky National Development Plan, irsky: *Plean Forbartha Náisiúnta*) je organizované schéma týkající se rozložení vysokých výdajů na národní infrastrukturu pro určitá časová období. Toto schéma bylo schváleno, vydáno a pojmenováno Irskou vládou. První časové období pro sedmiletý plán proběhlo mezi lety 2000 a 2006. Druhá perioda plánu národního rozvoje byla uskutečněna mezi lety 2007 a 2013. Denní náklad pro zmíněné období byl vyčíslen částkou 70 milionů eur. Za hlavní záměr plánu byl považován rozvoj národní dálniční sítě mezi hlavními irskými městy. Zmodernizování a rozšíření železniční sítě bylo považováno za druhotný záměr plánu.

z důvodu zjednodušení výběru daně z příjmů. (Department of Finance, online, 6. 11. 2013)
V Irském daňovém systému jsou jednotliví poplatníci taktéž považováni za subjekt určitých daňových výjimek a úlev.

Daň je sražena zaměstnavatelem zaměstnancům přímo ze mzdy prostřednictvím již zmíněného systému **Pay As You Earn (PAYE)**, neboli v překladu “plat, jakmile si vyděláš”. V rámci tohoto systému dochází ke sražení příslušné daně v závislosti na délce výplatního období – týdně, každé dva týdny, nebo měsíčně. Daň je následně každý měsíc odváděna zaměstnavatelem příslušnému daňovému úřadu.

Pro irský daňový systém je typická klouzavě progresivní sazba daně. Standardní sazba daně z příjmů fyzických osob je 20 %, sazba zvýšená je stanovena ve výši 41 %. Výše mzdy, od níž je uplatňována zvýšená sazba daně, je úzce spjata s životní situací jedince. (Keegan, 2013) Stejně je to i v případě daňových kreditů (neboli daňových zápočtů), jejichž systém bude vysvětlen níže. Daňová pásma jsou pro lepší přehlednost znázorněna v tabulce 2.1.

Osobní situace	2012	2013
Osoby svobodné / ovdovělé (včetně pozůstalého partnera z registrovaného partnerství) bez vyživovaných dětí	20 % z částky do € 32 800, 41 % z částky nad € 32 800	20 % z částky do € 32 800, 41 % z částky nad € 32 800
Osoby svobodné / ovdovělé (včetně pozůstalého partnera z registrovaného partnerství)s možností uplatnění daňových zápočtů pro neúplné rodiny	20 % z částky do € 36 800, 41 % z částky nad € 36 800	20 % z částky do € 36 800, 41 % z částky nad € 36 800
Manželský pár nebo osoby žijící v registrovaném partnerství (pouze jeden z partnerů se zdanitelným příjmem)	20 % z částky do € 41 800, 41 % z částky nad € 41 800	20 % z částky do € 41 800, 41 % z částky nad € 41 800
Manželský pár nebo osoby žijící v registrovaném partnerství (oba partneři se zdanitelným příjmem)*	20 % z částky do € 41 800, 41 % z částky nad € 41 800	20 % z částky do € 41 800, 41 % z částky nad € 41 800

Tabulka 2.1: Rozdělení daňových pásem

Zdroj: (Revenue, online, 7. 11. 2013), vlastní úprava

* Pásmo pro standardní sazbu může být zvýšeno o částku € 23 800 v letech 2012 a 2013, nebo o částku, kterou pobírá osoba žijící v manželském svazku, nebo registrovaném partnerství, jejíž příjem je nižší. Jedná se o zvýšení převoditelné mezi manželi/osobami žijícími v registrovaném partnerství.

Statut rezidenta (Rules of residence)

Každá fyzická osoba, která má v Irské republice trvalé bydliště, splňuje podmínky pro statut rezidenta (resident), nebo standardního rezidenta (ordinarily resident) má povinnost platit daně z příjmů, bez ohledu na to, odkud byl její příjem získán. V případě, kdy fyzickou osobou není dosažena stanovená minimální hranice pro platbu daně, je možné zažádat o osvobození od daňové povinnosti.

Statut rezidenta pro daňové účely je obdobně jako v českém daňovém systému určen počtem dní, po které se fyzická osoba zdržovala v příslušném kalendářním roce na území Irské republiky. Pro získání výše zmíněného statutu musí být splněna alespoň jedna z následujících podmínek:

- fyzická osoba v příslušném kalendářním roce strávila 183 nebo více dní na území Irské republiky, nebo
- fyzická osoba strávila na území Irské republiky v úhrnu 280 nebo více dní v průběhu dvou po sobě jdoucích daňových období. V takovémto případě je osoba považována za rezidenta v druhém daňovém roce. (Keegan, 2013)

Od roku 2009 je přítomnost fyzické osoby kdykoliv během dne na území Irské republiky započítávána jako jeden den přítomnosti. Před rokem 2009 byla podle Popelčiny klauzule (Cinderella Clause) za den přítomnosti považována přítomnost fyzické osoby na území Irské republiky pouze o půlnoci. (Independent, online, 6. 11. 2013)

Fyzická osoba se také může rozhodnout, že se stane rezidentem od roku, kdy přijela do Irské republiky, jakmile dosáhne příjmu, díky kterému bude mít v úmyslu nadále zůstat na území státu i v dalším zdaňovacím období. Osoba, která má bydliště v Irské republice po dobu tří po sobě následujících let, se automaticky stává standardním rezidentem a po dobu tří následujících let nemůže být považována za daňového nerezidenta. (Keegan, 2013)

Osvobození od daně a marginální úleva (Tax Exemption and Marginal Relief)

Každá fyzická osoba starší 65 let, nebo osoba, jejíž příjem je nižší než 18 000 EUR ročně, je osvobozena od povinnosti platit daň z příjmů.

Manželský pár s příjmem pod 36 000 EUR ročně je také osvobozen od daně z příjmů, pod podmínkou, že jeden z manželů je ve věku 65 let nebo vyšším, případně dosáhne věku 65 let v průběhu roku. Částka pro osvobození od daně je zvýšena o 575 EUR u každého z manželů, pokud mají jedno nebo dvě vyživované děti. Za třetí a každé následující dítě je částka zvýšena pro každého z páru o 830 EUR.

Fyzickou osobou, nebo manželským párem s příjmem těsně nad limit může být nárokována tzv. marginální úleva (marginal relief). V tomto případě je veškerý příjem přesahující tento limit zdaňován paušálně ve výši 40 % (bez nároku na uplatnění jakýchkoliv zvýhodnění). Fyzická osoba nebo pár může učinit rozhodnutí, zda jejich příjem bude zdaňován podle běžných zdaňovacích pravidel, nebo v souladu s marginální úlevou v závislosti na tom, co je pro ně výhodnější. Tato aplikace může být provedena také zpětně. (Revenue, online, 6. 11. 2013) Pro lepší přehlednost jsou výše zmíněné údaje shrnuty v porovnání s předešlým rokem 2012 v tabulce 2.2. Jak je možné vidět, mezi lety 2012 a 2013 nedošlo k žádné změně částek a sazeb.

Osobní situace	2012	2013
Svobodní, ovdovělí a pozůstalí z registrovaného partnerství ve věku 65 let a více	€ 18 000	€ 18 000
Manželský pár nebo registrovaní partneři ve věku 65 let a více	€ 36 000	€ 36 000
Svobodní, ovdovělí, pozůstalý z registrovaného partnerství, osoby žijící v manželském svazku nebo registrovaném partnerství ve věku 65 let a více - navyšující částka za 1. a 2. nárokové dítě	€ 575	€ 575
Svobodní, ovdovělí, pozůstalý z registrovaného partnerství, osoby žijící v manželském svazku nebo registrovaném partnerství ve věku 65 let a více - navyšující částka za 3. a každé další dítě	€ 830	€ 830
Sazba pro mezní úlevu na dani*	40 %*	40 %*

Tabulka 2.2: Hraniční částky pro osvobození od daně

Zdroj: (Revenue, online, 6. 11. 2013), vlastní úprava

*Sazba pro mezní úlevu na dani může být uplatňována pouze pro osoby ve věku 65 let a více.

Osoby samostatně výdělečně činné (Self-employed)

Za hlavní povinnost osoby samostatně výdělečně činné je považována registrace k dani z příjmů u příslušného finančního úřadu. Pro registraci této osoby u příslušného finančního úřadu je nutné vyplnit formulář TR1. Tento formulář může být použit také k registraci k dani z přidané hodnoty. Následně bude zasláno příslušným finančním úřadem oznámení o registraci, kterým bude potvrzeno, že registrace k dani z příjmů (případně dani z přidané hodnoty)³ byla uskutečněna úspěšně.

Při registraci je osoba samostatně výdělečně činná zařazena do třídy S systému pro platbu sociálního pojištění PRSI. Zmíněnému systému sociálního pojištění bude v této práci věnována pozornost později. Pokud je osobou zvažována registrace svého obchodního jména, je nutné se obrátit na kancelář pro registraci firem (Companies Registration Office) pomocí formuláře RBN1, nebo pomocí systému CORE (Companies Online Registration Environment), přes který je možné uskutečnit výše zmíněnou registraci online.

Daň z příjmů fyzických osob je placena osobou samostatně výdělečně činnou v rámci systému vlastního hodnocení (Self-assessment system). Daň z příjmů, přesněji její předběžný odhad, musí být zaplacen spolu s podáním daňového přiznání nejpozději do 31. října roku následujícího po konci zdaňovacího období. K tomuto datu vzniká poplatníkovi také povinnost uhradit jakýkoliv nedoplatek daně splatné v tomto období. (Citizens information, online, 7. 11. 2013)

Pro účely daně z příjmů je nutné podat daňové přiznání, které je vztaženo na:

- osoby, které jsou samostatně výdělečně činné (např. osoby, kterými je vykonávána vlastní podnikatelská činnost, zemědělství nebo jiné odborné a řemeslné činnosti),
- všechny fyzické osoby, jejichž příjem není zcela, nebo částečně podroben systému Pay As You Earn,
- platy a provize, které jsou vypláceny společnostmi mající sídlo mimo území Irské republiky v případě, kdy jsou zaměstnanci evidováni jako rezidenti Irské republiky (např. vyslaní zaměstnanci (zástupci) společnosti, nebo zaměstnanci velvyslanectví apod.),
- zahraniční penze a příjmy,

³ Osoba samostatně výdělečně činná je povinna se registrovat k dani z přidané hodnoty, pokud je nebo pravděpodobně bude její roční obrat vyšší než 75 000 EUR v případě dodávek zboží nebo 37 500 EUR v případě poskytování služeb.

- platby spojené s vyživovací povinností odloučených osob,
- poplatky,
- a zisky, které byly realizovány formou různých akciových pobídek a opcí.

Osobou samostatně výdělečně činnou musí být vedena řádná evidence údajů potřebných k vyplnění ročního daňového přiznání. V účetnictví musí být vedeny veškeré nákupy a prodeje zboží a služeb spolu se všemi přijatými a zaplacenými částkami. Všechny uskutečněné případy musí být řádně podloženy např. fakturami, bankovními výpisy, výpisy ze stavební spořitelny a příjmovými/prodejními doklady. Navíc je možné uplatnění určitých obchodních nákladů již před zdaněním, stejně jako příspěvků určených pro osobní penzijní fond.

Od 1. ledna roku 2011 byly u osob samostatně výdělečně činných nahrazeny zdravotní odvody a příjmy, které musí být zaplacený přímo finančnímu úřadu při podání ročního daňového přiznání univerzálním sociálním poplatkem.

Univerzální sociální příspěvek (Universal Social Charge)

Univerzální sociální příspěvek je považován za druh daně, kterou byl k 1. lednu 2011 nahrazen poplatek z příjmů a zdravotní poplatek. Povinnost platit univerzální sociální příspěvek je vztažena na každou osobu, s výjimkou určitých osvobození. Univerzální sociální příspěvek je vypočítáván buď týdně, nebo měsíčně. Sazby univerzálního sociálního příspěvku jsou uvedeny blíže v tabulce 2.3.

Rok 2012	Sazba	Rok 2013	Sazba
Pro prvních € 10 036	2 %	Pro prvních € 10 036	2 %
Pro dalších € 5 980	4 %	Pro dalších € 5 980	4 %
Nad součet výše zmíněných částek	7 %	Nad součet výše zmíněných částek	7 %

Tabulka 2.3: Sazby univerzálního sociálního příspěvku v letech 2012 a 2013

Zdroj: (Revenue, online, 6. 11. 2013), vlastní úprava

Nicméně výše zmíněné sazby jsou uplatňovány pouze za určitých okolností. V případě fyzických osob ve věku 70 let a více a v případě kdy jsou tyto osoby zároveň držiteli plné zdravotní karty, je uplatňována sazba daně ve výši 4 % na veškeré příjmy převyšující 10 036 EUR.

U fyzických osob, jejichž příjmy ze samostatné výdělečné činnosti převyšující v úhrnu 100 000 EUR za rok, je účtován navíc příplatek ve výši 3 % bez ohledu na věk. V případě fyzických osob mladších 70 let a zároveň pokud nejsou držiteli zdravotní karty, je na tento příjem aplikována sazba příspěvku ve výši 10 %. U osob starších 70 let nebo držitelů zdravotní karty je uplatňována sazba ve výši 7 %.

V případě univerzálního sociálního příspěvku je možné narazit pouze na několik osvobozených kategorií, mezi které jsou zařazeny:

- všechny platby přijaté od Ministerstva sociální ochrany a platby podobného typu, které byly přijaty ze zahraničí,
- platby Ministerstvu sociální ochrany od státních orgánů jako jsou například Výbor pro zdravotní služby (Health Service Executive) a Irského národního tréninkového a zaměstnaneckého úřadu (Irish National Training and Employment Authority)
- a příjmy podrobené srážkové dani z úroků z vkladu (Deposit Interest Retention Tax).

Slevy na dani (Tax Credits)

Za hlavní úkol daňových kreditů neboli daňových zápočtů (anglicky tax credit, česky sleva na dani) je považováno snížení daňové povinnosti poplatníka v daném roce. Daňová povinnost je vypočítávána z hrubé mzdy. Některé z daňových kreditů, které jsou vypočítávány ze životní situace poplatníka, jsou udělovány automaticky, zatímco jiné mohou být uplatněny pouze prostřednictvím žádosti zaslané finančnímu úřadu nebo vyplněním formuláře.

V tabulce 2.4 jsou uvedeny výše daňových úlev za poslední dvě zdaňovací období, tj. roky 2012 a 2013. Všechny slevy na dani jsou nevratného charakteru.

Osobní situace	2012	2013
Svobodná osoba	€ 1 650	€ 1 650
Osoba žijící v manželském svazku nebo registrovaném partnerství	€ 3 300	€ 3 300
Osoba ovdovělá, splňující podmínky daňového zápočtu pro neúplnou rodinu (s jedním rodičem)	€ 1 650	€ 1 650
Osoba ovdovělá bez vyživovaného dítěte	€ 2,190	€ 2,190
Osoba ovdovělá v roce úmrtí partnera	€ 3 300	€ 3 300
Neúplné rodiny (s jedním rodičem), osoby ovdovělé, opuštěné, žijící odloučené, svobodné s vyživovaným dítětem v příbuzenském vztahu	€ 1 650	€ 1 650
Osoby ovdovělé v roce 2012	-	€ 3 600
Osoby ovdovělé v roce 2011	€ 3 600	€ 3 150
Osoby ovdovělé v roce 2010	€ 3 150	€ 2 700
Osoby ovdovělé v roce 2009	€ 2 700	€ 2 250
Osoby ovdovělé v roce 2008	€ 2 250	€ 1 800
Osoby ovdovělé v roce 2007	€ 1 800	-
Osoby zajišťující domácí péči (max.)	€ 810	€ 810
Osoby v rámci systému Pay As You Earn	€ 1 650	€ 1 650
Osoby vysokého věku - svobodný(i) / ovdovělý(i)	€ 245	€ 245
Osoby vysokého věku - žijící v manželském svazku	€ 490	€ 490
Sleva za invalidní dítě	€ 3 300	€ 3 300
Sleva za vyživování závislé osoby v příbuzenském poměru	€ 70	€ 70
Osoby nevidomé - svobodná osoba	€ 1 650*	€ 1 650*
Osoby nevidomé - jeden z manželů je nevidomý	€ 1 650*	€ 1 650*
Osoby nevidomé - oba manželé jsou nevidomí	€ 3 300*	€ 3 300*
Invalidní osoba - příspěvek na pečující osobu (max.)	€ 50 000** max	€ 50 000** max

Tabulka 2.4: Výše daňových úlev v letech 2012 a 2013

Zdroj: (Revenue, online, 6. 11. 2013), vlastní úprava

* Pomoc v souvislosti s náklady na údržbu vodícího psa (max. € 825) lze uplatnit rámci okruhu léčebných výloh.

** Osvobození pro zaměstnávání pečovatele (2012 a 2013) je přípustné při individuální nejvyšší daňové sazbě, tj. 20 % nebo 41 %.

Systém sociálního pojištění (Pay Related Social Insurance)

Všechny osoby ve věku mezi 16 a 66 lety (důchodový věk), které jsou zároveň zaměstnanci bez ohledu na to, zda pracují na částečný, nebo plný úvazek jsou povinny platit příspěvky na sociální pojištění do Národního fondu sociálního pojištění v případě týdenního výdělku ve výši 38 EUR a více. Stejnou povinnost mají osoby samostatně výdělečně činné ve stejném věkovém rozmezí, jejichž roční výdělek je ve výši 5 000 EUR nebo více. S platností od 1. ledna 2013 byla upravena výše sazby pro příspěvek placený osobami mající příjem z podnikání, z něhož jsou příjmy podrobeny příspěvkům do Národního fondu sociálního pojištění. (Keegan, 2013)

Národní fond sociálního pojištění je složen z běžného a investičního účtu, které jsou oba vedeny Ministerstvem pro sociální zabezpečení a Ministerstvem financí. Běžný účet je využíván k průběžnému financování sociálních potřeb, na rozdíl od účtu investičního, využívaného k individuálnímu spoření na důchod každého plátce. Investiční účet je podroben každoročně auditu pod záštitou dublinského parlamentu.

V Irské republice je pro systém sociálního pojištění používána zkratka PRSI (Pay Related Social Insurance), v překladu sociální pojištění odvozené od výše příjmu. Výše příspěvku na sociální pojištění je vypočítána v závislosti na výši mzdy a povahy vykonávané práce. V případě zaměstnanců je tento příspěvek odváděn zaměstnavatelem příslušnému finančnímu úřadu.

Pro Irskou republiku je typická diferenciací příspěvků na sociální pojištění v závislosti druhu vykonávané práce a výše příjmu z ní. V současné době je rozlišováno 11 tříd sociálního pojištění, které jsou rozděleny do tří skupin, jak je znázorněno v tabulce 2.5 s následným bližším popisem jednotlivých skupin.

Soukromý/Veřejný sektor zaměstnání	PRSI třída A
	PRSI třída J
	PRSI třída E
Veřejný sektor zaměstnání	PRSI třída B
	PRSI třída C
	PRSI třída D
	PRSI třída H
Nezaměstnanecký sektor	PRSI třída K
	PRSI třída M
	PRSI třída S
	PRSI třída P

Tabulka 2.5: Rozdělení skupin uplatňovaných v systému sociálního pojištění

Zdroj: (Department of Social Protection, online, 7. 11. 2013), vlastní úprava

Třída A je vztažena pro zaměstnance v oblasti obchodu a služeb a obchodů, kde je smluvní vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem realizován formou smlouvy. Zaměstnanci je vyplácen plat ve výši minimálně 38 EUR týdně. Také je zde zařazena většina státních úředníků a zaměstnanců, kteří byli přijati do služeb po 6. dubnu roku 1995.

Do této třídy je v Irské republice zařazena většina zaměstnanců. Placením příspěvků této třídy je zaručeno oprávnění k plnění v plném rozsahu, tzn. například:

- výplata nemocenských dávek,
- příspěvků v nezaměstnanosti,
- mateřské dovolené⁴,
- invalidního nebo vdovského důchodu,
- příspěvek pro uchazeče o zaměstnání,
- příspěvek při adopci,
- výplata starobních důchodů,
- příspěvek v případě pracovního úrazu,
- výplata opatrovnického příspěvku, apod.

⁴ Délka placené mateřské dovolené je v Irské republice stanovena na 26 týdnů (6 měsíců). Matka dítěte si následně může vybrat přídatnou mateřskou dovolenou v délce 16 týdnů, ovšem již bez nároku na finanční příspěvek.

V tabulce 2.6 jsou uvedeny sazby pro třídu A sociálního pojištění.

Soukromý a veřejný zaměstnanecký sektor			
Podtřída	Výše týdenního platu	Výše sazby příspěvku	
		Zaměstnanec	Zaměstnavatel
AO	38 € - 352 € včetně	0.00 %	4.25 %
AX	325,01 € - 356 € včetně	4.00 %	4.25 %
AL	356,01 € - 500 € včetně	4.00 %	10.75 %
A1	více než 500 €	4.00 %	10.75 %
Zaměstnanci ve společenství			
A8	do 352 € včetně	0.00 %	0.50 %
A9	nad 352 €	4.00 %	0.50 %

Tabulka 2.6: Sazby základních příspěvků třídy A na sociální pojištění

Zdroj: (Department of Social Protection, online, 8. 11. 2013), vlastní úprava

Třída J je vztažena na zaměstnance, jejichž výdělek je částka nižší než 38 EUR týdně, osoby starší 66 let a zaměstnance pracující v rámci vedlejšího pracovního poměru.

Třída E je vztažena na zaměstnance oficiální irské římskokatolické církve nazývané Church of Ireland Representative Body.

Třída B je vztažena na zaměstnance státní správy, kteří byli přijati před 6. dubnem roku 1995, doktory a dentisty, kteří působí v oblasti státního sektoru. V zásadě je možné říci, že třída B je totožná se třídou A s výjimkou omezeného počtu plateb sociálního pojištění.

Třída C je vztažena na všechny armádní důstojníky včetně armádní ošetrovatelské služby. Stejně jako v předchozím případě je odlišena od třídy A pouze počtem plateb příspěvků na sociální pojištění.

Třída D je vztažena na zaměstnance veřejné správy, kteří nejsou zařazeni do třídy B nebo do třídy C. Další podmínkou pro zařazení do této třídy je navázání pracovního poměru před 6. dubnem roku 1995.

Třída H je vztažena na řady poddůstojníků a mužstva sloužících v obranných silách Irské republiky.

Třída K je vztažena na osoby, jejichž příjmy nejsou předmětem platby pojistného na sociální zabezpečení, ale podléhají platbě zdravotního pojištění (např. soudci, advokáti).

Třída M je vztažena na zaměstnance pod věkovou hranicí 16 let a osoby, jejichž roční příjem je menší než 500 EUR a zároveň splňují podmínky pro zařazení do třídy K.

Třída S je vztažena na osoby samostatně výdělečně činné, na některé čelní představitele společnosti a osoby, které mají příjmy z investic a nájemného. Pro tuto třídu je také charakteristický režim nižšího počtu příspěvků.

Třída P je vztažena na osoby samostatně výdělečně činné, za jejichž hlavní zdroj obživy je považován rybolov. Tyto osoby platí příspěvky v rámci třídy S a dodatečně jsou placeny také příspěvky této třídy P, kterými je umožněno plátcům v případě potřeby čerpat limitované dávky v případě nemoci a léčebných výloh. (Department of Social Protection, online, 7. 11. 2013)

Certifikáty P45 a P60 (P45 and P60 certificates)

Zaměstnanec může od svého zaměstnavatele obdržet dva typy certifikátů - P45 a P60. V těchto certifikátech jsou obsaženy údaje týkající se nejen výše mzdy a daně, ale také výše příspěvku na sociální pojištění, jež byl odečten z jejich mzdy.

Certifikát P45 je vydáván zaměstnavatelem zaměstnanci pouze v případě ukončení pracovního poměru. V tomto certifikátu jsou obsaženy informace o platbě daně z příjmů, univerzálním sociálním příspěvku a platbě do systému sociálního pojištění. V případě změny pracovního poměru je zaměstnanec povinen dát tento dokument svému novému zaměstnavateli, aby se vyhnul placení mimořádné daně. V případě nezaměstnaných je tento dokument využitelný v případě žádosti o sociální dávky.

V případě, že formulář P45 není vydán zaměstnavatelem zaměstnanci ani po žádosti/připomenutí zaměstnancem, je vhodné, aby se zaměstnanec obrátil na místní finanční úřad. Finanční úřad bude následně kontaktovat konkrétního zaměstnavatele a pomůže zaměstnanci se získáním formuláře.

Certifikát P60 obdrží zaměstnanec na konci každého roku. Jedná se o výpis ze zaměstnancovy mzdy obsahující odvedenou výši daně, univerzálního sociálního příspěvku a příspěvku na sociální systém v průběhu roku. V tomto dokumentu mohou být také zaznamenány odpočty místní daně z nemovitosti (pouze v případě, kdy zaměstnanec učinil rozhodnutí o odpočtu z jeho mzdy). Tento dokument je možné využít při uplatnění nároku na slevu na dani a slouží jako důkaz o zaplacení příspěvků na systém sociálního pojištění.

Formuláře pro daňové přiznání P30 a P35 (P30 and P35 Return)

V Irské republice je stanoven zákonný požadavek týkající se jednotlivců nebo společností zaměstnávající jednotlivce. Jedná se o druh daňového přiznání obsahující informace o odvedených srážkách (daňových srážkách a příspěvku na sociální systém), které musí být podáno příslušnému finančnímu úřadu. Daňové přiznání je finančnímu úřadu podáváno formou formuláře P30 (každé dva měsíce) a prostřednictvím formuláře P35 ročně.

2.1.2. Daň z příjmů právnických osob (Corporation Tax)

V Irské republice je stanovena sazba daně z příjmů právnických osob na jednu z nejnižších hodnot v členských zemích Evropské unie a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)⁵. Sazba daně z příjmů právnických osob činí 12,5 %, což je velmi atraktivní fakt zejména pro zahraniční investory. Z členských zemí Evropské unie je možné nižší sazbu najít pouze na Kypru a v Bulharsku a to ve výši 10 %⁶. Takovéto země bývají často nazývány jako daňové ráje.

Některými státy (jedná se zhruba o jednu čtvrtinu z členských států Evropské unie) jsou k základní sazbě připočítávány různé přírážky (někdy se jedná také přírážky dočasné jako například v případě Kypru, kterým byl připočítáván v minulých letech k základní sazbě ještě tzv. příspěvek na obranu) a lokální sazby.

⁵ **Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)** je mezivládní organizace 34 ekonomicky nejrozvinutějších států světa, kterými byly přijaty principy demokracie a tržní ekonomiky. OECD byla založena v roce 1961 transformací Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci (OEEC), která byla původně zřízena roku 1948 k administraci poválečného Marshallova plánu.

⁶ Průměrná sazba korporátní daně v Evropské unii je pro rok 2013 ve výši 23,2 % (pro srovnání: v roce 2000 byla tato průměrná sazba ve výši 31,9%)

V tabulce 2.7 je zobrazena výše sazby korporátní daně v ostatních členských zemích Evropské unie k 1. lednu 2013.

Stát	Základní sazba	Celková sazba*
Belgie	33 %	33,99 %
Bulharsko	10 %	10 %
Česká republika	19 %	19 %
Dánsko	25 %	25 %
Estonsko	21 %	21 %
Finsko	24,5 %	24,5 %
Francie	33,33 %	37,06 %
Irská republika	12,5 %	12,5 %
Itálie	27,5 %	31,4 %
Kypr	10 %	10 %
Litva	15 %	15 %
Lotyšsko	15 %	15 %
Lucembursko	21 %	30,8 %
Maďarsko	19 %	20,86 %
Malta	35 %	35 %
Německo	15 %	30,95 %
Nizozemsko	25 %	25 %
Polsko	19 %	19 %
Portugalsko	25 %	30 %
Rakousko	25 %	25 %
Rumunsko	16 %	16 %
Řecko	20 %	20 %
Slovensko	23 %	23 %
Slovinsko	17 %	17 %
Spojené království	24 %	24 %
Španělsko	30 %	35,3 %
Švédsko	22 %	22 %

Tabulka 2.7: Aktuální sazby korporátních daní členských států EU k lednu 2013

Zdroj: (KPMG, online, 8. 11. 2013), vlastní úprava

*Obecná korporátní daň je navýšena různými přírážkami či lokálními daněmi.

Za poplatníky korporátní daně jsou v Irské republice považovány osoby, které nejsou považovány za osoby fyzické a dále jsou tyto osoby rozdělovány podle sídla společnosti na daňové rezidenty a nerezidenty. Daňový rezidenti neboli právnické osoby, jejichž sídlo nebo místo vedení je na území Irské republiky mají povinnost podrobit své celosvětové příjmy korporátní dani. Naopak daňoví nerezidenti neboli právnické osoby provozující

na území Irské republiky podnikání prostřednictvím poboček jsou povinni podrobit dani pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území Irské republiky.

Pro Irskou republiku je stanovena standardní sazba korporátní daně ve výši 12,5 % a je vztažena na hlavní činnosti společností. Zvýšená sazba daně ve výši 25 % je vztažena na některé specifické činnosti společností, jako jsou například zahraniční příjmy, příjmy z úroků, patentované poplatky, nájemné z pozemků a budov, příjmy z oblasti zpracování a obchodování s nerostnými surovinami a ropou a také příjmy spojené s obchodem s nemovitostmi s výjimkou stavebnictví. V minulosti byla v Irské republice platná tzv. speciální sazba korporátní daně, která se týkala výrobních firem. K jejímu zrušení došlo v roce 2010. (Van Kommer, 2013)

Při výpočtu korporátní daně jsou od příjmů společnosti odečteny daňově uznatelné náklady. Úroky mohou být uplatněny pouze v případech, kdy došlo k jejich vzniku v souvislosti s obchodní činností společnosti. Avšak lze pozorovat také existenci jistých omezení týkající se odpočitatelnosti úroků, které byly vyplaceny spřízněným společností.

Kapitálové úlevy (Capital Allowances)

V Irské republice jsou namísto účetních odpisů používány tzv. kapitálové úlevy (capital allowances). Tyto úlevy mohou být uplatňovány pouze na příjmy, které vznikly využitím nehmotných aktiv nebo jsou výsledkem prodeje zboží a služeb, jejichž převážná část byla vytvořena pomocí nehmotných aktiv. Maximální celkový součet kapitálových úlev může dosahovat výše 80 % příjmů z těchto nehmotných aktiv za dané účetní období. Nevyužité kapitálové úlevy mohou být uplatněny v následujícím účetním období.

Mezi nejčastěji uplatňované kapitálové úlevy patří úlevy na:

- **stroje a zařízení** – kapitálová úleva je počítána z pořizovacích nákladů, které byly sníženy o dotace s možností odpisování po dobu 8 let,
- **počítačový software** – na nějž je také vztažena doba odpisování 8 let,
- **energeticky úsporná zařízení**, u kterých je umožněna aplikace zrychleného odpisu ve výši 100 % z nákladů již v prvním roce pořízení,
- **motorová vozidla** – u nichž je aplikována roční kapitálová úleva z pořizovací ceny ve výši 12,5 % formou rovnoměrného odepisování,
- **průmyslové stavby** – u nichž je umožněno použití rovnoměrné formy odpisů pořizovacích nákladů bez dotací po dobu 25 let,

- nebo **intelektuální vlastnictví** – neboli pořízení licencí, ochranných známek, autorských práv nebo know-how jsou odepisovány po dobu 15 let.

Obchodní ztráty jsou účetně vypočítávány stejným způsobem jako v případě obchodních zisků. Ztráta může být odečtena od jakéhokoli příjmu společnosti v daném nebo předcházejícím období. Bez časového omezení může být využita také ke snížení výše budoucích zisků. (Schellekens, 2013)

Přiznání k dani z příjmů právnických osob (Corporation Tax Return)

Každá právnická osoba je povinna vypočítat a zaplatit předběžnou daň do zákonem určených termínů. Výše zaplacené předběžné daně musí být rovna nebo převyšovat 90 % z konečné výše daně z příjmů právnických osob. V případě malých a začínajících společností s nižší roční daňovou povinností než 200 000 EUR nemusí být toto pravidlo aplikováno.

V případě společností, jejichž roční daňová povinnost je vyšší než 200 000 EUR, je nutné splatit předběžnou daň ve dvou splátkách. První splátka ve výši 50 % daně z příjmů právnických osob odvedené v předchozím zdaňovacím období (nebo ve výši 45 % daně pro aktuální zdaňovací období) musí být splacena do 21. /23. dne šestého měsíce po skončení účetního období. Druhá splátka musí být zaplacená do 21. /23. dne jedenáctého měsíce po skončení účetního období. Konečný součet obou splátek by měl být ve výši 90 % daně z příjmů společnosti.

Přiznání k dani z příjmů právnických osob musí být podáno do 21. dne devátého měsíce po konci účetního období. V případě podání elektronické formy daňového přiznání je termín delší o dva dny tzn., že daňové přiznání musí být podáno do 23. dne téhož měsíce. Tomuto pravidlu je v praxi přezdíváno pravidlo 21. /23. dne a bývá také aplikováno na případné daňové nedoplatky.

V případě pozdního odevzdání daňového přiznání může být právnické osobě udělena pokuta v závislosti na výši daňové povinnosti. Pokud je daňové přiznání odevzdáno opožděně v době kratší než dva měsíce po oficiálním termínu, je společnosti účtován poplatek ve výši 5 % z částky nesplacené daně (maximální výše tohoto poplatku je 12 695 EUR). Při pozdějším odevzdání daňového přiznání se poplatek zvyšuje na výši 10 % z částky nezaplacené daně (maximální výše tohoto poplatku je 63 485 EUR). Pro daňové přiznání týkající se korporátní daně je využíván formulář CT1.

2.1.3. Spotřební daň (Excise Tax)

Stejně jako daň z přidané hodnoty je spotřební daň považována za daň s vysokým stupněm harmonizace v rámci Evropské unie. Za klíčový je považován rok 1992, kdy byly přijaty zásadní směrnice v oblasti akcízů – tedy Směrnice č. 92/12/EEC, kterou byl vymezen okruh předmětů spotřební daně na alkohol a alkoholické nápoje, tabákové výrobky a minerální oleje (Kubátová, 2010).

2.1.4. Daň z přidané hodnoty (Value Added Tax)

Daň z přidané hodnoty je uplatňována na výdaje spotřebitelů. Jedná se především o poskytované zboží a služby na území Irské republiky. Daň je placena každým výrobcem vstupujícím do výrobního procesu produktu či služby a následně je její hodnota přidána k celkové ceně. Daň z přidané hodnoty je počítána z konečné ceny zboží či služby. Výše této daně je odvislá od výše sazby uplatňované od konkrétní kategorie zboží či služby. V současné době jsou v Irské republice využívány čtyři sazby daně z přidané hodnoty.

Základní sazba daně ve výši 23 % je uplatňována na veškeré zboží a služby denní spotřeby, které nejsou zařazeny do kategorie snížené sazby daně. Jedná se tedy zejména o alkoholické výrobky, tabákové výrobky, audiovizuální spotřebiče, náhradní díly a příslušenství pro automobily, hudební nosiče (CD), počítače, konzultační služby, kosmetiku, čisticí prostředky, lednice, veškerý nábytek a zařízení domácnosti, šperky, stroje, léčiva mimo ústní použití, kancelářské vybavení a papír, krmiva pro domácí zvířata, pohonné hmoty, hračky, nářadí a balenou vodu.

Snížená sazba daně ve výši 13,5 % je uplatňována pro topná paliva (např. uhlí, topný olej a plyn), dodávku elektrické energie, stavební materiál, stavební práce a úpravy, ubytovací služby, zemědělské služby, krátkodobý pronájem automobilů, úklidové a údržbové služby, noviny, časopisy a periodika, restaurační služby a pronájem sportovních zařízení.

Snížená sazba daně ve výši 9 % je typická pro vybrané zboží a služby v oblasti cestovního ruchu. Jedná se zejména tedy o kina, hotely, restaurace, propagační materiály a brožury podporující turismus. Mimo oblast turismu jsou zde zařazeny navíc kadeřnické služby. Tato sazba daně byla časově omezena na období od 1. července 2011 do 31. prosince 2013. Nově bylo také oznámeno, že tato daňová sazba zůstane zachována i pro rok 2014. (Citizens Information, online, 10. 11. 2013)

Snížená sazba daně ve výši 4,8 % je zaměřena speciálně na oblast zemědělství, konkrétně zejména na produkty živočišné výroby. Přesněji je tato sazba vztažena na veškerá hospodářská zvířata (s výjimkou kuřat) a dále také na dostihová zvířata tedy koně a chrtý.

Poslední, **nulová sazba daně** je aplikována na veškeré zboží a služby, které jsou určeny k exportu do zahraničí, kávu, čaje, mléko, chléb, knihy, oblečení, obuv pro děti do 11 let věku léčiva pro lidi i zvířata, semena zeleniny a ovocných stromů, hnojiva, krmiva, pomůcky pro tělesně postižené (např. invalidní vozík nebo berle), pomůcky pro nedoslýchavé a specifické služby v oblasti navigace a námořní bezpečnosti.

V Irské republice jsou od daně z přidané hodnoty osvobozeny:

- zdravotní služby (např. péče poskytovaná v nemocnici, na klinice, nebo péče poskytovaná pečovatelskou službou),
- veřejné poštovní služby,
- finanční služby (zde jsou zahrnuty všechny obvyklé služby bankovníctví typu - půjčování peněz, provozování bankovních účtů, kreditní karty, vydávání, převádění a obchodování s akciemi, apod.),
- nezávislé skupiny, neziskové organizace a podobné subjekty (např. poskytování sportovního zařízení neziskovou organizací),
- péče o děti a vzdělávání,
- služby agentur (např. pojišťovací služby s inkasem pojistného, finanční služby),
- pojišťovací a zajišťovací služby,
- investiční zlato,
- hazardní hry a loterie (odběr sázek),
- pronájem pozemků a budov (s vyloučením pronájmu strojů, hotelů nebo rekreačních středisek pro dovolenou, poskytování sportovních zařízení, parkoviště, apod.),
- ostatní dodávky zboží (např. zboží, u kterých dodavatel neměl nárok na odpočet daně, např. automobil),
- plyn a elektřina (např. dovoz plynu prostřednictvím soustavy zemního plynu)
- a další aktivity.

Mezi další osvobozené aktivity jsou zařazena všechna divadelní a hudební představení za předpokladu, že při nich není prodáváno žádné občerstvení, stravovací služby poskytované pacientům v nemocnicích, v pečovatelských domech, nebo studentům ve školských zařízeních a podpora sportovních akcí.

Pro lepší porozumění je vhodné uvést rozdíl mezi nulovou sazbou daně a osvobozením od daňové povinnosti. Osoba povinná k dani s nulovou sazbou je povinna při překročení limitu učinit řádnou registraci k dani z přidané hodnoty. Tato osoba má následně nárok na odpočet daně z přidané hodnoty. Naopak osoba uskutečňující dodávky osvobozené od daně není povinna k registraci z daně z přidané hodnoty. Nicméně tato osoba může mít povinnost registrace u jiného členského státu Evropské unie.

Je vhodné také zmínit výjimky týkající se daně z přidané hodnoty u rezidenčních nemovitostí:

- v případě nákupu nového domu od stavební firmy či developera je nutné, aby byla zaplacená daň z přidané hodnoty ve výši 13,5 %,
- v případě nákupu nebo prodeje již existující nemovitosti nevzniká povinnost platit daň z přidané hodnoty,
- daň z přidané hodnoty u nájemného rezidenční nemovitosti nesmí být majitelem účtována
- a v případě nákupu pozemku pro stavební účely a po dohodě s majitelem pozemku (prodávajícím) nevzniká zákonná povinnost platit daň z přidané hodnoty. (Taxworld, online, 10. 11. 2013)

K dani z přidané hodnoty jsou povinny se registrovat všechny malé a střední podniky, jež překročí roční limit pro dodání zboží ve výši 75 000 EUR a pro dodání služeb ve výši 37 500 EUR. U fyzických osob obecně platí skutečnost vzniku povinnosti platby daně z přidané hodnoty a dovozního cla na jakékoliv zboží, které bylo objednáno do Irské republiky ze zemí, které nejsou členy Evropské unie. Zmíněné pravidlo je platné i na zboží, které bylo zakoupeno na internetu či formou zásilky.

V důsledku harmonizace je princip fungování této daně podobný nejen systému zavedenému v České republice, ale také systému v ostatních členských zemích Evropské unie. Daň z přidané hodnoty je považována za jeden z nejvýznamnějších zdrojů příjmů do irské státní pokladny, kterou je pak následně financováno zejména školství a zdravotnictví.

3. Komparace a vyhodnocení diferencí v daňových soustavách

V této kapitole budou popsány hlavními rozdíly mezi daňovou soustavou České republiky a Irské republiky. Mezi srovnávanými státy nejsou v daňovém systému větší rozdíly – u obou zemí plynou příjmy do státního rozpočtu z daní z příjmů a z majetku, daně z přidané hodnoty, spotřebních a ekologických daní. Rozdíl v této struktuře lze upozorovat v případě Irské republiky, kdy jsou do spotřebních daní zahrnuty také daně ekologické, které jsou v České republice upravovány zvláštním zákonem.

Irská republika a Česká republika budou nejprve srovnávány obecně z makroekonomického pohledu. Následovat bude srovnání z pohledu mikroekonomického.

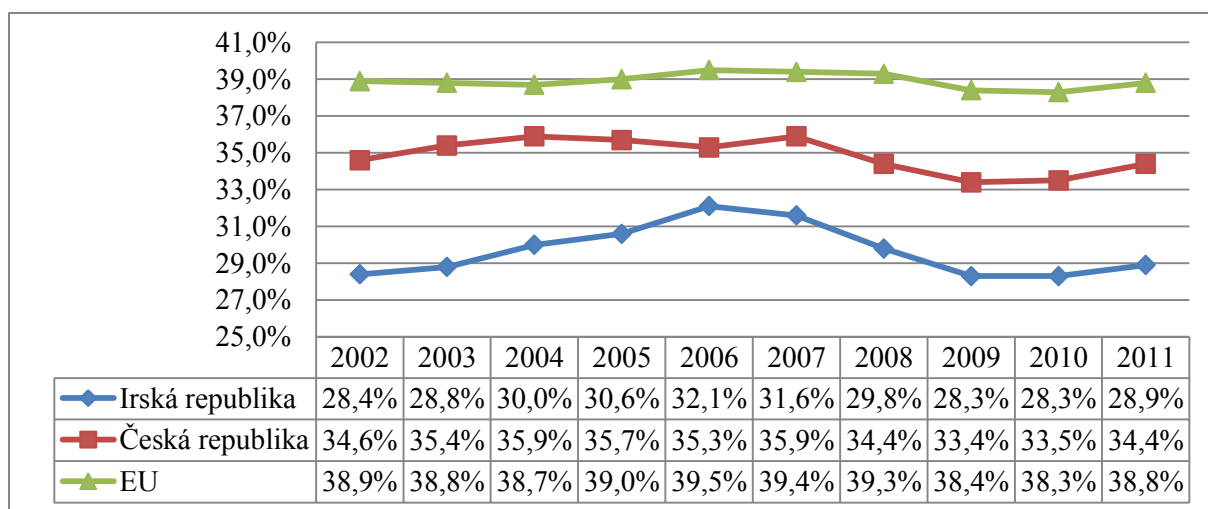
Všechny uvedené sazby v této kapitole (stejně jako v celé práci) budou přepočítány podle kurzu 25,225 Kč/EUR platnému u ČNB ke dni 2. ledna 2014.

3.1. Makroekonomické srovnání

Daňová kvóta

Daňová kvóta je makroekonomický ukazatel umožňující mezinárodní srovnání, kterým je představován podíl daní na hrubém domácím produktu. Jedná se ve skutečnosti o podíl hrubého domácího produktu, který je přerozdělován prostřednictvím veřejných rozpočtů. Mezistátnímu porovnání jednotlivých daní nemůže být přisuzována příliš velká vypovídací schopnost s ohledem na rozdílnou strukturu daní v daňových systémech porovnávaných zemí a rozdílnou konstrukci daní. Daňovou kvótou není vyjádřena daňová zátěž na jednotlivce, v tomto případě je lepší vypovídací schopnost přisuzována daňové incidenci.

V praxi je rozlišována daňová kvóta jednoduchá a složená. V jednoduché daňové kvótě jsou zahrnuty pouze ty příjmy veřejných rozpočtů, které jsou jako daně skutečně označovány. S ohledem na skutečnost, že za daňové příjmy (tzv. quasidaně) jsou považovány nejen příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, ale také příjmy z povinného pojistného na zdravotní pojištění, jsou tyto quasidaně zahrnuty v kvótě složené. (Sagit, online, 16. 2. 2014) Vývoj složené daňové kvóty v posledních deseti letech je vyobrazen v následujícím grafu 3.1.

Graf 3.1: Vývoj složené daňové kvóty v letech 2002 až 2011

Zdroj: (Eurostat, online, 25. 2. 2014), vlastní úprava

V rámci Evropské unie byla prostřednictvím daňové kvóty zjištěna vyšší daňová zátěž v porovnání s OECD nebo jinými státy. Výše daňové kvóty 28,9 % v roce 2011 v Irské republice je považována za šestou nejnižší v rámci Evropské unie. V posledních letech došlo k poklesu z hodnoty 32,1 % v roce 2006 a následnému zvýšení v roce 2011 z důvodu zvýšení daňových příjmů.

V případě České republiky je u složené daňové kvóty dosaženo výše 34,4 %, která je mírně pod průměrnou úrovní Evropské unie (38,8 %). V porovnání se sousedními zeměmi je tato hodnota nižší než v Rakouské republice a Německé spolkové republice, ale zároveň vyšší než ve Slovenské republice a Polské republice. Jelikož výše složené daňové kvóty v Irské republice je zařazena mezi jednu z nejnižších v rámci Evropské unie, je hodnota složené daňové kvóty v České republice vyšší.

Struktura zdanění

Prostřednictvím daňové kvóty byla vyjádřena výše daňové zátěže, nicméně tímto ukazatelem nebyla přesně vyjádřena struktura zdanění v porovnávaných zemích, která bude přiblížena v následující subkapitole.

Daňová struktura je v Irské republice charakterizována velkou závislostí spíše na daních než na sociálních příspěvcích. Přímými a nepřímými daněmi je tvořeno 43,4 % a 39,4 % celkových příjmů, zatímco podíl sociálních příspěvků na celkových příjmech je ve výši 17,2 % celkového daňového výnosu. Podíl sociálních příspěvků na celkových příjmech je považován za druhý nejnižší v rámci Evropské unie. Struktura zdanění je výrazně

odlišná od průměru v Evropské unii, kde je každou z těchto položek tvořena přibližně jedna třetina z celkového příjmu. Stejně jako ve většině členských států je většinový podíl příjmů z nepřímých daní tvořen daní z přidané hodnoty, kterou je tvořeno 54,1 % z celkového úhrnu nepřímých daní (v EU 53,3 %). Struktura přímého zdanění je podobná průměru v EU. Podíl z daní z příjmů fyzických a právnických osob je ve výši 9,2 % a 2,4 % z HDP. Sociálními příspěvky jsou ve výši pouhých 5 % HDP (jedná se o druhou nejnižší hodnotu v EU po Dánském království), v porovnání s průměrem v Evropské unie, který činí 12,7 %. Zaměstnavatelské a zaměstnanecké příspěvky jsou ve výši 3,5 % a 1,3 % podílu na HDP.

Irská republika je jednou z nejvíce fiskálně zaměřených zemí v Evropě; místní samospráva má příjmy ve výši 3,5 % z daňových příjmů, do fondu sociálního zabezpečení je přiděleno 16,4 % daňových příjmů (průměr v EU je 37,3 %), zatímco většina daňových příjmů (79,2 %) je použita pro účely ústřední vlády. Více fiskálně zaměřenými zeměmi jsou pak už jen Malta a Spojené království Velké Británie a Severního Irska.

V případě České republiky jsou hlavním zdrojem příjmů příspěvky na sociální zabezpečení, kterými je tvořen podíl na celkovém příjmu 44,7 % z celkových daní (zároveň je tato hodnota o 11 % nad průměrem EU, který činí 33,5 %) – nejvyšším v Evropské unii. Podíl sociálních příspěvků na celkových příjmech byl v České republice nejvyšší po dobu několika let (v roce 2011 se za srovnatelné s touto hodnotou daly považovat příjmy Slovenské republiky a Slovinské republiky). Podíl přímých daní (21,1 % z celkové míry zdanění) je na druhé straně o 12 procentních bodů nižší než průměr v Evropské unie (33,2 %) a je mu přidělována méně důležitá role než nepřímým daním (34,2 %). Za předpokladu převahy příjmů z příspěvků na sociální zabezpečení jsou ostatní zdroje příjmů považovány za jedny z nejnižších majících podíl na příjmech. Příjmy z osobních daní je tvořen podíl ve výši 3,7 % na HDP, který je zároveň řazen mezi jeden z nejnižších v rámci Evropské unie. Výše příjmů z korporátní daně (9,7 % z celkové míry zdanění) je svou hodnotou blízko příjmům z osobní důchodové daně (10,8 % z celkové míry zdanění) a zároveň svou hodnotou převyšují průměr EU průměrně o 3,3 procentní body. Pouze u třech dalších zemí EU (Kypr, Luxemburg a Malta) jsou příjmy z korporátní daně vyšší než v České republice. Navzdory podstatnému snížení sazby korporátní daně z 55 % (rok 1991) na 19 % (rok 2010) nedošlo k významnému poklesu příjmů až do roku 2008, kdy byl pokles těchto příjmů považován za následek snížení výše sazby korporátní daně spolu s nepříznivými ekonomickými podmínkami. (Hemmelgarn, 2013)

Od počátku centralizace daňové struktury je místní samosprávě přidělováno 13,9 % z celkových daňových příjmů, což je o 3,1 procentních bodů více, než je průměr v rámci Evropské unie. Ústřední vládě je přiděleno 68,7 % z celkových daňových příjmů, čímž je touto hodnotou přesažen průměr v rámci Evropské unie (49,1 %) o téměř 20 procentních bodů.

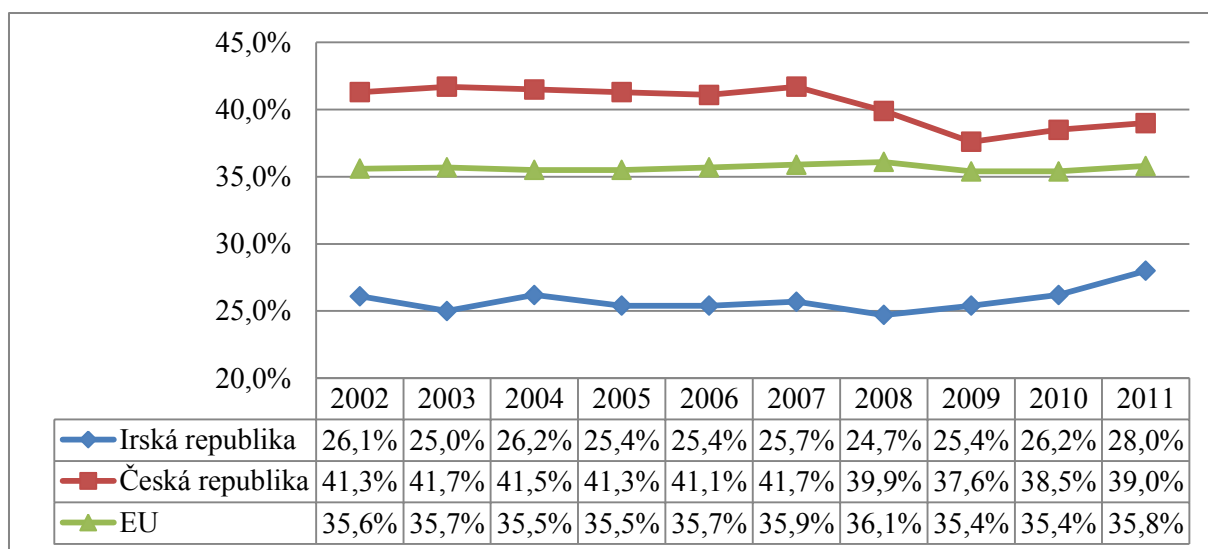
U celkového daňového břemene byl v období od roku 2001 do roku 2004 zaznamenán plynulý nárůst na výši 35,9 % HDP. V letech 2005 až 2011 byla výše daňové zátěže (v roce 2011 byla hodnota 34,4 %) v průměru o 4,4 procentní body pod průměrem EU. V roce 2011 došlo k navýšení spotřebních daní a snížení úlev týkajících se osobních daní, čímž byl způsoben nárůst HDP o 0,9 procentního bodu. (Hemmelgarn, 2013)

Implicitní sazby daně

V daňové problematice je prisuzována důležitá role srovnání implicitních daňových sazeb (ITR), kterými je vyjádřen dopad daní na jednotlivé příjmy a ekonomické aktivity jako jsou práce, spotřeba a kapitál. Implicitními sazbami daní je měřeno průměrné efektivní zatížení, které lze vypočítat jako podíl celkových daňových výnosů z jednotlivých druhů ekonomických aktivit a příjmů a celkové výši daňových základů (spotřeba, náklady práce a kapitálové příjmy). (Kubátová, 2010)

Zjednodušeně napsáno – hlavním cílem je zjistit úroveň reálného zatížení jednotlivých ekonomických příjmů v porovnání se statutárními sazbami. Jestliže dochází ke zvýšení nebo snížení hodnoty nominálních sazeb, nemusí zároveň docházet ke zvýšení nebo snížení plateb od jednotlivých subjektů. Změna sazeb je obvykle úzce spjata s určením nového základu daně.

Implicitní daňová sazba na práci je definována jako podíl všech přímých a nepřímých daní a příspěvků na sociální pojištění, které jsou hrazeny zaměstnanci a zaměstnavateli z pracovních příjmů k celkovým náhradám zaměstnancům pracujícím na území daného státu navýšených o daně z mezd. Implicitní daňová sazba na práci je počítána pouze pro zaměstnanou pracovní sílu (tzn. bez daňového zatížení souvisejícího se sociálními transfery včetně důchodů). (Ministerstvo financí ČR, online, 20. 2. 2014) Implicitní daňovou sazbu na práci je nutné považovat za nástroj měřící přibližné průměrné efektivní daňové zatížení pracovních příjmů v ekonomice. Srovnání hodnot průměrného zatížení v posledních desíti letech je zobrazeno v grafu č. 3.2.

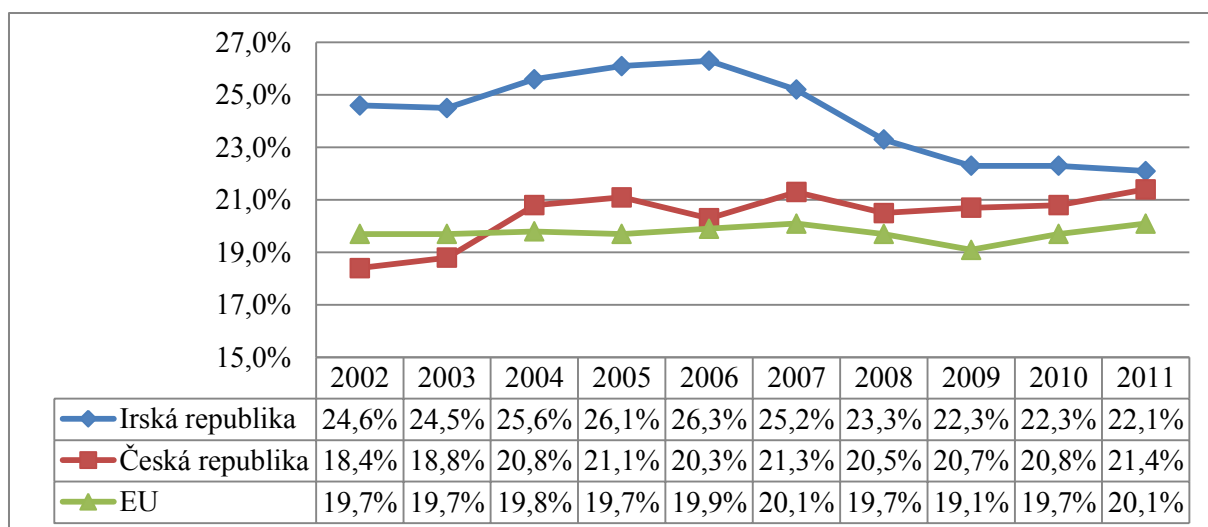
Graf 3.2: Srovnání vývoje implicitní daňové sazby na práci v letech 2002 – 2011

Zdroj: (Hemmelgarn, 2013), vlastní úprava

V České republice bylo za sledované období dosaženo nejvyšší hodnoty implicitní daně na práci v letech 2003 a 2007, přičemž hodnoty implicitní sazby daně jsou dlouhodobě nad průměrem Evropské unie. Tato skutečnost je zapříčiněna enormně vysokými odvody na sociální pojištění.

Irská republika může být v tomto případě považována za opak České republiky, přičemž se řadí ke státům mající nejnižší zdanění.

Implicitní daňová sazba na spotřebu je určována jako poměr mezi jednotlivými příjmy z daní ze spotřeby (neboli daně z přidané hodnoty v EU a spotřebních daní) a celkových nákladů domácností na spotřebu na území daného státu. Vývoj této sazby v posledních deseti letech je vyobrazen na následujícím grafu č. 3.3.

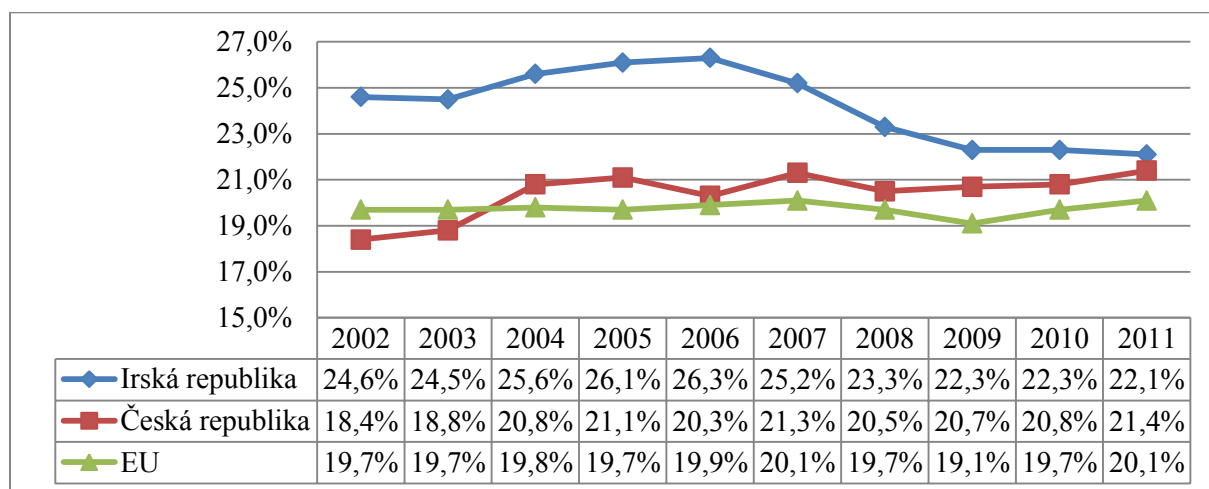
Graf 3.3: Srovnání vývoje implicitní daňové sazby na spotřebu v letech 2002 – 2011

Zdroj: (Eurostat, online, 25.2 2014), vlastní úprava

Z předchozího grafu 3.3 je patrné, že výše implicitní daňové sazby v České republice je podobná průměru Evropské unie. V roce 2004 došlo ke skokovému nárůstu ve zdanění spotřeby z důvodu změny českého daňového systému v souvislosti se vstupem do EU. Změna byla založena na povinnosti implementovat komunální právo, což pro Českou republiku znamenalo nový zákon o dani z přidané hodnoty a spotřebních daních.

Irská republika je v rámci Evropské unie zařazena mezi země s vysokými spotřebními daněmi a základní sazbou daně z přidané hodnoty, čím je způsobena vyšší hodnota implicitní daňové sazby. Vrcholné hodnoty této sazby daně bylo dosaženo v roce 2006 v souvislosti se zavedením nulové sazby daně z přidané hodnoty na vybrané druhy zboží a služeb. Díky této skutečnosti je hodnota implicitní sazby daně v Irské republice stále blíž průměru v rámci EU.

Implicitní daňová sazba z kapitálu je určována jako podíl celkového inkasa daní z výnosů úspor a investic firem a domácností a objemu celosvětových výnosů z kapitálu a podnikání tuzemských daňových rezidentů, kteří jsou plátcí daně.

Graf 3.4: Srovnání vývoje implicitní daňové sazby na kapitál v letech 2002 – 2011

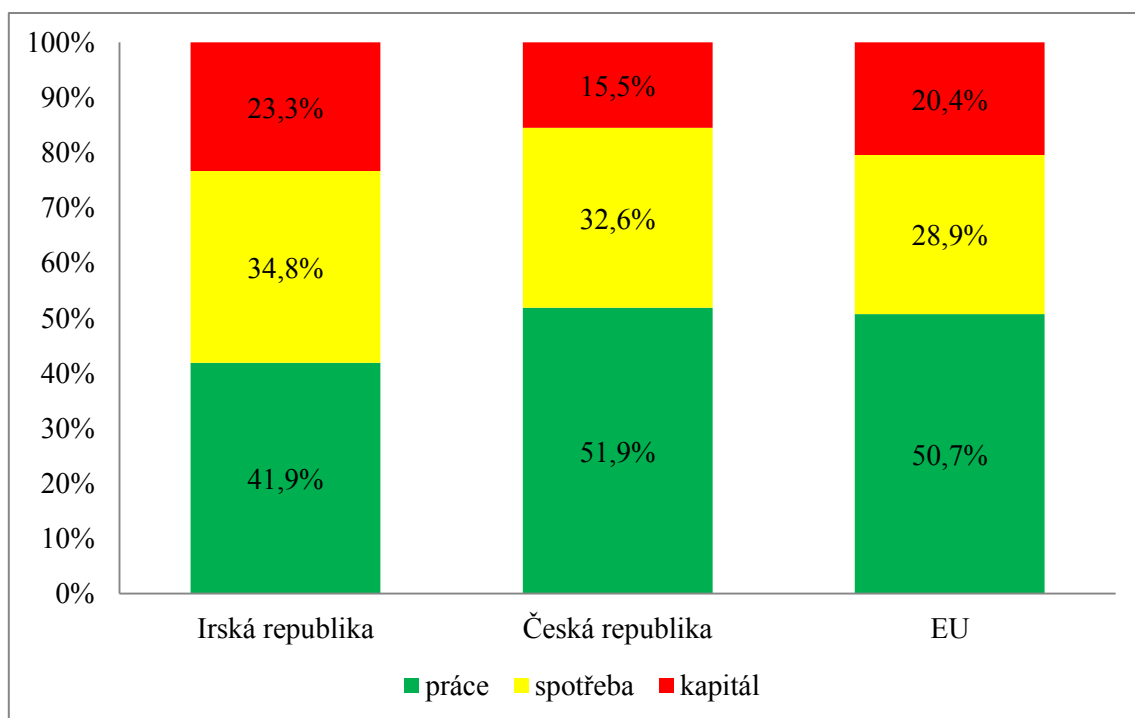
Zdroj: (Eurostat, online, 27. 2. 2014), vlastní úprava

U výše implicitní daňové sazby na kapitál lze v posledních letech pozorovat tendenci celkového sblížení sazeb ve sledovaných zemích. I přesto jsou však Irská republika i Česká republika stále nad průměrem v rámci EU.

Zdanění jednotlivých výrobních faktorů ekonomiky

Daňovou strukturou podle jednotlivých ekonomických funkcí je vyjádřen podíl na zdanění jednotlivých ekonomických činností na úhrnu vybraných daní.

V následujícím grafu 3.5 lze vidět, že v České republice je největší inkaso daní ze zdanění faktoru práce a to téměř 52 %, následně ze spotřeby (36,2 %) a nejnižší podíl inkasa plyne z kapitálu (15,5 %). Oproti této struktuře a také průměru EU lze v případě Irské republiky zaznamenat zcela odlišnou strukturu. Tato odlišnost je zapříčiněna daňovým systémem, který je v EU charakteristický nejnižšími daňovými příjmy z faktoru práce (41,9 %). Oproti tomu jsou však příjmy ze zdanění kapitálu v Irské republice jedny z nejvyšších v rámci EU.

Graf 3.5: Struktura zdanění srovnávaných zemí podle ekonomických funkcí v roce 2011

Zdroj: (Eurostat, online, 27.2.2014), vlastní úprava

3.2. Rozdíly ve zdanění fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob lze považovat v obou zemích za nejvýznamnější položku příjmů státního rozpočtu.⁷ Pro účely srovnání daně z příjmů fyzických osob budou příspěvky na sociální zabezpečení zahrnuty v této jako specifická forma daně, stejně jak bylo již zmíněno v předchozí kapitole.

Za nejvýznamnější rozdíl v oblasti daně z příjmů fyzických osob lze považovat základ pro výpočet daně. V Irské republice je základ daně určován z hrubé mzdy. Navíc jsou zde rozlišovány dva způsoby zdanění příjmů. Prvním způsobem je systém PAYE, který byl již zmíněn v předchozí kapitole. Tento systém je vztažen na zaměstnance, kterým je daň z příjmů strhávána přímo ze mzdy a podnikatele, u kterých je stanovena povinnost odevzdat daňové přiznání do zákonem stanoveného data. Druhým systémem je tzv. „Self-assessment“ týkající se osob samostatně výdělečně činných.

⁷ Společně s příspěvky na sociální zabezpečení.

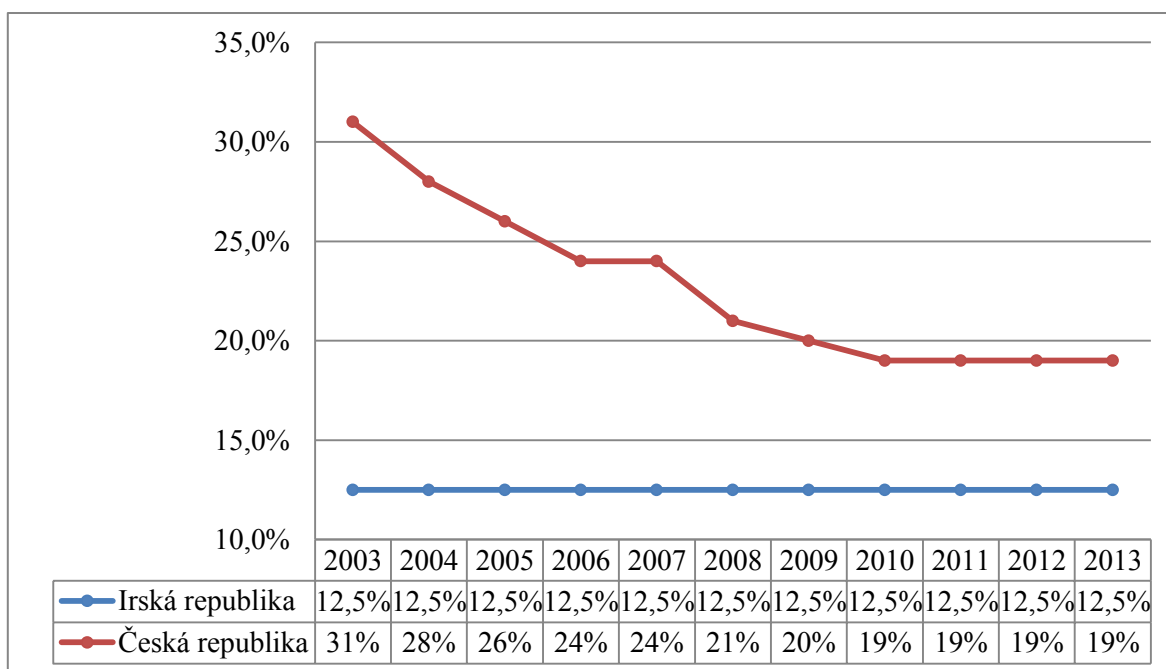
V České republice je základ daně z příjmů fyzických osob považován spíše za zvláštnost v podobě tzv. superhrubé mzdy – jedná se o hrubou mzdu navýšenou o pojistné na zdravotní a sociální zabezpečení, které je za zaměstnance hrazeno zaměstnavatelem. Daň je zde v průběhu roku odváděna formou záloh a následně je jednou ročně vypočtena daňová povinnost prostřednictvím daňového přiznání. Podle výše konečné daňové povinnosti je pak poplatníkovi vrácen případný přeplatek, nebo vymáhán případný nedoplatek.

Dalším významným rozdílem je odlišný způsob zdanění v porovnávaných státech. V Irské republice jsou zavedeny dvě klouzavě progresivní sazby daně – základní a zvýšená. Oproti tomu v České republice došlo v roce 2008 k nahrazení klouzavě progresivní sazby daně jednotnou neboli rovnou sazbou daně.

Z pohledu průměrné mzdy je možné v národních úpravách daně vidět také značné rozdíly. Výše průměrné roční mzdy v České republice za rok 2013 činí 301 536 Kč, po přepočtu 11 954 EUR (měsíčně 25 128 Kč, po přepočtu 996 EUR). (ČSÚ, online, 27. 3. 2014) V Irské republice je výše průměrné roční mzdy za rok 2013 celkem 32 424 EUR (měsíčně 2 702 EUR). (Central Statistic Office Ireland, online, 27. 3. 2014) Při přepočtu kurzem České Národní Banky který je používán v této práci by výše průměrné mzdy v Irské republice vyjádřená v českých korunách činila ročně 817 895 Kč (měsíčně 68 157 Kč). Vzhledem k vyšší úrovni průměrné mzdy je možné snadněji pozorovat efekt klouzavě progresivní sazby daně, který bude přiblížen více v praktické části této práce.

3.3. Rozdíly ve zdanění právnických osob

Při výpočtu výše daně z příjmů právnických osob je jak v Irské republice, tak v České republice vycházeno z výsledku hospodaření, který je roven rozdílu výnosů a nákladů společnosti. Pokud je výše tohoto rozdílu za určené období kladná, je společností generován zisk, v opačném případě se jedná o ztrátu. Následně je vypočtený výsledek hospodaření před zdaněním upraven o další položky, jako jsou například mzdy zaměstnanců, výdaje a výzkum a vývoj nebo odpisy majetku, u kterých lze pozorovat zásadní vliv při výpočtu základu daně. Jak již bylo zmíněno, Irská republika patří k zemím s nejnižší výší sazby korporátní daně. Vývoj této sazby daně s porovnáním s vývojem sazby daně v České republice je vyobrazen v následujícím grafu 3.6.

Graf 3.6: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob v Irské republice a České republice v letech 2003 – 2013

Zdroj: (Comyn, 2013 + Ministerstvo financí České Republiky)

Při pohledu na graf č. 3.6 je možné vidět skutečnost, že v Irské republice je sazba daně z příjmů právnických osob již od roku 2003 stabilní, zatím co v případě České republiky je zřejmý dlouhodobý trend snižování a postupného ustalování sazby daně a rozdíl ve výši této sazby je mezi porovnávanými zeměmi postupně minimalizován.

Ve výsledku hospodaření je přikládán poměrně značný význam odpisům. Podle české legislativy jsou rozlišovány dva druhy odpisů – účetní a daňové. Účetními odpisy je vyjádřeno trvalé snížení hodnoty majetku z technického pohledu a jejich pravidla jsou blíže specifikována v zákoně o účetnictví č. 563/1991 Sb.. Tyto odpisy jsou stanoveny účetní jednotkou podle jejího uvážení, nicméně uplatnění účetních odpisů je možné pouze do výše daňových odpisů. Daňové odpisy jsou využívány ke stanovení základu daně a upravovány zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb.. Dlouhodobý majetek je možné odepisovat buď rovnoměrnou, nebo zrychlenou metodou.

Irská legislativa se může zdát v porovnání s českou legislativou z pohledu odepisování velmi jednoduchá. Společnostmi může být ve většině případů uplatněna pouze lineární metoda odepisování, kdy je každý rok uplatněn odpis ve stejné výši.

V irském systému odepisování je možné narazit na několik výjimek, z nichž budou některé z nich zmíněny v následujících příkladech. U zařízení, strojů a jejich příslušenství může být od 4. prosince roku 2002 uplatněna lineární odpisová sazba ve výši 12,5 % po dobu 8 let (dříve byla uplatňována odpisová sazba ve výši 20 % po dobu 5 let). V případě motorových vozidel (s výjimkou vozidel taxi služby a krátkodobého pronájmu) je od 4. prosince 2002 uplatňována odpisová sazba ve výši 12,5 % ročně na základě vynaložených výdajů (dříve byla tato odpisová sazba ve výši 20 % ročně). Maximální uplatnitelné náklady pro vozidla pořízená od 4. prosince roku 2007 jsou stanoveny ve výši 24 000 EUR. Toto omezení lze uplatnit nejen na nově koupená vozidla, ale také na vozidla koupená po prvním majiteli. S platností od 1. července roku 2008 bylo představeno přepracované schéma týkající se odpisů a leasingu. Hlavní změnu lze zaznamenat ve stanovení maximálního odpočtu nákladů podle výše emisí vozidla v souladu s VRT systémem (Vehicle Registration Tax) a jeho kategorií.

U průmyslových staveb jsou uplatňovány lineární odpisy ve výši 4 % pro budovy, které jsou požívány pro výrobní účely. Zrychlené odpisy u průmyslových staveb mohou být uplatněny pouze za určitých okolností. Hotely jsou odepisovány od 4. prosince 2002 ve výši 4 % z vynaložených výdajů do této doby po dobu 25 let. Nicméně dřívější odpisovou sazbu ve výši 15 % lze uplatnit, pokud byly splněny požadavky plánování do 31. prosince 2004 a výdaje byly vynaloženy do 31. července 2006. U některých velkých projektů je vyžadováno schválení Evropské unie.

V případě soukromých nemocničních zařízení a klinik pro léčbu sportovních poranění je aplikována sedmiletá doba odepisování. Prvních šest let je každoročně odepisováno 15 % hodnoty majetku, poslední rok je aplikován odpis ve výši 10 %. V případě speciálně certifikované lodě pro rybolov je možné uplatnit v prvním roce odpis ve výši 50 % ceny a následujících 5 let každoročně uplatnit odpis ve výši 20 %. V součtu si lze tedy uplatnit odpis ve výši 150 % pořizovací ceny lodě. Tato výjimka byla v Irské republice zavedena z důvodu podpory rybářství.

Další metodou odpisů, která je obsažena v irské legislativě, je metoda zrychleného odepisování. V tomto případě je jasně vymezen okruh majetku, který může být odepsán zrychleně již v roce pořízení. V této kategorii jsou zařazena energeticky úsporná zařízení, která byla schválena Ministerstvem pro komunikaci, energetiku a přírodní zdroje. Jedná se například o elektromobily, inteligentní systémy vytápění budov nebo informační a komunikační technologie. (Accountingnet, online, 15. 2. 2014)

V České republice by zavedení tohoto systému zrychleného odepisování týkajících se ekologicky šetrných technologií mohlo být přínosné. Možnost odepsat si veškerou investici do takových zařízení již v roce pořízení by mohlo podpořit investiční aktivitu mnoha společností. Za pozitivní lze brát také fakt, že výše daňové sazby v České republice je postupně stabilizována a vzniká dlouhodobě stabilní prostředí, jak již tomu v Irské republice je od roku 2003.

3.4. Rozdíly v dani z přidané hodnoty

V oblasti daně z přidané hodnoty byla provedena významná harmonizace, takže vzhledem k tomu, že oba srovnávané státy jsou součástí Evropské unie, je výpočet daně založen na stejném principu.

Ve společné legislativní úpravě došlo roku 1993 k zavedení minimálních sazeb daně, ne ke stanovení jejich přesné výše. Základní daňová sazba musí být stanovena ve výši minimálně 15 % a snížená sazba ve výši 5 %. Aplikovány mohou být maximálně dvě snížené sazby daně, což je v Irské republice využíváno, zatímco v České republice nikoliv.

Podle schváleného zákona by v České republice s platností od ledna 2016 mělo dojít ke sjednocení obou sazeb daně z přidané hodnoty na 17,5 procenta. Je ale pravděpodobné, že novou vládou bude přijata jiná úprava - místo jednotné sazby by došlo od roku 2015 k zavedení třetí, pravděpodobně jen pětiprocentní sazbu na knihy, léky, dětskou výživu a pleny. O změnách dosavadní 15 % a 21 % sazby nebylo koalicí zatím hovořeno.

Z důvodu výše zmíněné harmonizace je možné pozorovat pouze rozdíly ve výši daňových sazeb a limitech registrační povinnosti, nikoliv v oblasti předmětu či plátců daně. Rozdíly ve výši daňových sazeb a výši limitů registrační povinnosti jsou uvedeny v tabulce č. 3.1.

	Základní sazba	Snížená sazba 1	Snížená sazba 2	Super snížená sazba	Limit registrační povinnosti	
					Zboží	Služby
Irská republika	23 %	13,5 %	9 %	4,8 %	€ 75 000	€ 37 500
Česká republika	21 %	15 %	-	-	€ 39 643*	€ 39 643*

Tabulka 3.1: Srovnání výše sazeb daně z přidané hodnoty pro rok 2013

Zdroj: (Comyn, 2013 + Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty)

*Limit pro registrační povinnost k dani z přidané hodnoty je v České republice ve výši 1 000 000 Kč, pro přepočet byl použit kurz ČNB ke 2. lednu 2014 ve výši 25,225 EUR/CZK.

Podle předcházející tabulky 3.1 je možné vidět, že sazby daně v Irské republice jsou rozmanitější než v České republice, přičemž žádné dvě sazby nejsou shodné. V Irské republice je možné narazit ještě na sazbu daně ve výši 0 %, která je považována za období českého osvobození od daně s nárokem na odpočet.

Pro Českou republiku by mohla být považována za zajímavou sazba daně ve výši 5 %⁸, která bývá v Irské republice uplatňována na produkty živočišné výroby a také sazba, která je zaměřena na oblast cestovního ruchu, která by následně mohla být pro Českou republiku zajímavou formou přínosu.

3.5. Rozdíly ve spotřebních a ekologických daních

Obdobně jako v případě daně z přidané hodnoty je u spotřebních daní v rámci Evropské unie dosaženo vysokého stupně harmonizace. Podle evropské legislativy jsou do spotřebních daní zahrnuty také daně ekologické, které jsou v České republice upravovány zvláštním zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů ve znění k 31.12 2013.

Pro samotné porovnání spotřebních daní jsou považovány za důležité výše sazeb, které musí být vyšší, než je stanovené minimum. Pro lepší přehlednost jsou výše sazeb spotřebních (a ekologických) daní uvedeny v následující tabulce 3.2 v porovnání s minimální výší sazeb daně v rámci Evropské unie.

⁸ Minimální výše sazby v EU je 5 %. Irské republice byla povolena výjimka sazby daně ve výši 4,8 %.

Předmět daně	Výše minimální sazby	Irská republika	Česká republika
Alkoholické nápoje (sazby jsou uvedeny na 1 hl)			
Spotřební daně			
Lih (1 hl)	550	4 257	1 130
Šumivá vína a ostatní meziprodukty (1 hl)	0	424,84	92,77
Tichá vína	0	616,45	0
Pivo** (1 hl)	0,748/ 1,87*	11,27	1,27
Tabákové výrobky a tabák			
Cigarety (1 000 ks)	57 % z prodejní ceny	241,83	45,99
Doutníky, cigarillos	-	279,345	51,54
Tabák ke kouření (kg)	-	252,222	64,82
Ostatní tabákové výrobky (kg)	-	193,799	64,82
Ekologické daně			
Olovnatý benzín (EUR/1 000 l)	421	587,71	543,51
Bezolvnatý benzín (EUR/1 000 l)	359	587,71	509,02
Uhlí a koks (1 GJ)	0,3		0,32
Zemní plyn (EUR/gigajoule výhřevnost)	0,3	4,10/3,70	0,34
Elektřina (EUR/MWh)	1	0,50/1,00	1,12

Tabulka 3.2: Porovnání výše sazeb spotřebních a ekologických daní v Irské republice a České republice

Zdroj: (European Comission, Revenue.ie, online, 28. 2. 2014), vlastní zpracování

*0,746 EUR/stupeň Plato, 1,87 EUR/stupeň alkoholu

** za každé celé procento extraktu původní mladiny

Z výše uvedené tabulky č. 3.2 lze vypožorovat, že alkoholické a tabákové komodity jsou v Irské republice zdaněny vyšší sazbou než v České republice. Za zmínku stojí také omezení v Irské legislativě týkající se prodeje alkoholu. Ten může být prodáván v obchodech ve všední dny (včetně sobot) pouze od 10:30 hodin dopoledne do 22:00 a v neděli od 12:30 do 22:00. V České republice je jsou sazby daně vyšší u pouze elektřiny a u pevných paliv, neboli uhlí a koks. Výše zdanění je velmi podobná v případě olovnatého benzínu.

V Irské legislativě jsou zahrnuty také dvě sazby daní z pevných paliv a elektřiny, kdy jsou rozlišovány sazby pro obchodní a neobchodní účely.

V České republice je na rozdíl od Irské republiky uplatňována sazba daně ve výši 0 %, což může být považováno za stimulaci k podpoře vinařského odvětví. Nízká sazba je také uvalena na typicky český nápoj – pivo.

Obecně lze tedy napsat, že nelze doporučit žádnému ze států změnu výše daňové sazby z důvodu harmonizace těchto daní a také vlivu výše spotřebních a ekologických daní v okolních státech. V případě přílišného zvýšení sazeb může dojít k nižším příjmům do státního rozpočtu (tento jev se již v České republice v minulosti projevil) případně k nárůstu daňových úniků a pokusu o ně. Nižší příjmy do státního rozpočtu by mohly být zaznamenány např. v při zvýšení sazby daně pro pohonné hmoty v porovnání s okolními státy – dopravci by změnili logistickou trasu a snažili by se tomuto státu vyhýbat.

3.6. Bilaterální dohoda o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Irskou republikou

Česká republika a Irská republika jsou členy Evropské unie a v rámci tohoto společenství jsou pro ně platné závazky, které jsou z velké části řešeny legislativou v rámci unie. Mimo tyto závazky jsou navíc mezi jednotlivými státy navázány vztahy, které jsou řešeny formou tzv. bilaterálních dohod.

Za hlavní smysl mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění je považováno zabránění daňovým únikům na jedné straně a na straně druhé vyloučení mezinárodního dvojího, trojího či vícenásobného zdanění.

Mezinárodními smlouvami o zamezení dvojího zdanění nejsou uvalovány nové povinnosti – jedná se pouze o modifikace povinností založených a obsažených v daňových zákonech smluvních států. (Vybíhal, 2010)

U Irské republiky a České republiky je za hlavní dokument považována smlouva z roku 1995, která je obsažena ve Sbírce zákonů ČR pod číslem 163/1996. Tato smlouva je vztažena na osoby mající bydliště či sídlo v jednom nebo obou smluvních státech a je uplatňována na daně z příjmu a z majetku. Pro účely této smlouvy je stěžejní skutečnost, zda je fyzická osoba **rezidentem** České republiky nebo Irské republiky podle následující definice uvedené ve sbírce zákonů č. 163/1996 Sb.:

- a) předpokládá se, že tato osoba je rezidentem v tom státě, ve kterém má stálý byt; jestliže má stálý byt v obou státech, předpokládá se, že je rezidentem v tom státě, ve kterém má užší osobní a hospodářské vztahy (středisko životních zájmů),

- b) jestliže nemůže být určeno, ve kterém státě má tato osoba středisko svých životních zájmů nebo jestliže nemá stálý byt v žádném z obou států, předpokládá se, že je rezidentem v tom státě, ve kterém se obvykle zdržuje,
- c) jestliže se tato osoba obvykle zdržuje v obou státech nebo v žádném z nich, předpokládá se, že je rezidentem v tom státě, jehož je státním občanem
- d) a nebo v případě, že je tato osoba státním občanem obou států nebo žádného z nich, upraví příslušné úřady smluvních států tuto otázku vzájemnou dohodou.

Dalším významným ustanovením této smlouvy je vymezení pojmu „**stálá provozovna**“, kterým je označováno trvalé zařízení pro podnikání, jehož prostřednictvím podnik vykonává zcela nebo zčásti svoji činnost.

Pod pojmem „stálá provozovna“ se rozumí:

- a) místo vedení,
- b) závod,
- c) kancelář,
- d) továrna,
- e) dílna
- f) nebo důl, naleziště nafty nebo plynu, lom nebo jiné místo, kde jsou těženy přírodní zdroje.

Pod pojem „stálá provozovna“ lze rovněž zahrnout;

- a) staveniště nebo stavbu, montáž nebo instalační projekt, nebo dozor nad nimi, avšak pouze v případě trvá-li tato stavba, projekt nebo dozor déle než 12 měsíců,
- b) a poskytování služeb, včetně poradenských nebo manažerských služeb, podnikem jednoho smluvního státu prostřednictvím zaměstnanců nebo jiných pracovníků najatých podnikem pro tyto účely, avšak pouze pokud činnosti takového charakteru trvají na území druhého smluvního státu po jedno nebo více období přesahující v úhrnu více než šest měsíců v jakémkoli dvanáctiměsíčním období a poskytování služeb vyžaduje užití zařízení umístěných ve druhém smluvním státě.

Ve smlouvě jsou dále podrobně popsány způsoby zdanění například zisků podniků, mezinárodní dopravy, sdružených podniků, dividend, úroků, umělců a sportovců apod.

V současné době je provozována drtivá většina mezinárodní diplomacie na bilaterální úrovni, na základě bilaterálních smluv. Bilaterální dohodou o zamezení mezinárodního dvojího zdanění mezi Českou republikou a Irskou republikou je řešen základní problém v oblasti daní - určení daňové příslušnosti neboli daňové rezidence a určení rozsahu zdanění v daném státě. Prostřednictvím této smlouvy je předcházeno situaci, kdy by u dvou států mohlo dojít ke vzniku nároku na zdanění jednoho příjmu.

V mezinárodní smlouvě jsou z pohledu poplatníka, resp. rezidenty obou zemí dohodnuty výhodnější sazby daní, než je uvedeno v tuzemských daňových předpisech. Oběma smluvními státy byla podepsána domluva týkající se zdanění dividend, licenčních poplatků a osvobození některých daní, např. dividendy jsou zdaňovány sazbou ve výši 10 %, v České republice je podle české legislativy platná sazba ve výši 15 %, zatímco v Irské republice je sazba ve výši 20 %. (Široký, 2013)

4. Praktické aplikace na vybraných zdaňovacích případech

Prostřednictvím daně z příjmů fyzických osob (včetně příspěvků na sociální zabezpečení) je tvořena nejvýznamnější příjmová položka do státního rozpočtu v obou srovnávaných zemích.

Daň z příjmů fyzických osob je v České republice i v Irské republice charakterizována určitými odlišnostmi, které je vhodné před praktickým výpočtem zmínit. Nejvýznamnější rozdíl je přímo v samotném určení základu pro výpočet daně. V České republice je tento základ tvořen tzv. superhrubou mzdou, zatímco v Irské republice je vycházeno ze mzdy hrubé.

V České republice dochází u daně z příjmů fyzických osob průběžně k placení záloh a následně je jednou ročně dle daňového přiznání vypočtena daňová povinnost, na jejímž základě je vymáhán případný nedoplatek na dani, nebo vrácen přeplatek.

V Irské republice jsou zavedeny rovnou dva systémy zdanění příjmů. Prvním systémem je PAYE (Pay As You Earn), který je aplikován na zaměstnance. V rámci tohoto systému je daň z příjmů zaměstnance strhávána přímo z jeho mzdy. Na osoby samostatně výdělečně činné je aplikován systém tzv. samostatného ohodnocení „Self-Assesment“. U podnikatelů je nutné každoročně odevzdat daňové přiznání do zákonem stanoveného termínu.

Dalším rozdílem je odlišný způsob zdanění, který je aplikován ve srovnávaných zemích. V České republice došlo v roce 2007 s platností od roku 2008 ke zrušení klouzavě progresivní sazby daně a v současné době je na příjmy aplikována rovná sazba daně. Oproti tomu je v Irské republice zavedena klouzavě progresivní sazba daně, konkrétně základní sazba daně a zvýšená sazba daně.

V následujících příkladech budou použity poměrové ukazatele, čímž bude eliminován rozdíl výpočtu příkladů v české koruně nebo v euru. Příjem bude vždy vyjádřen v procentních bodech z průměrné mzdy ve výši 50 %, 100 % a 150 % v rámci porovnávaných států.

Příklad č. 1: Srovnání daňového zatížení svobodného a bezdětného poplatníka

Pro lepší přehlednost byl výpočet daňové zatížení svobodného a bezdětného daňového poplatníka shrnut v následující tabulce č 4.1. V České republice by tedy jeho daňové zatížení vypadalo následovně:

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	5 977	11 954	17 931
Superhrubá mzda	8 009	16 018	24 028
Daň	1 201	2 403	3 604
Sleva na poplatníka	1 143	1 143	1 143
Daň po slevě	58	1 260	2 461
Daňové zatížení poplatníka	0,98 %	10,54 %	13,73 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	269	538	807
Sociální pojištění (6,5 %)	389	777	1 166
Celkem pojištění	657	1 315	1 972
Celkové daňové zatížení poplatníka	11,98 %	21,54 %	24,73 %

Tabulka 4.1: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Z předchozího výpočtu lze vidět, že skutečné daňové zatížení hrubé mzdy poplatníka je v procentuálním vyjádření od 0,98 % do 13,73 %. Následně bylo do výpočtu zahrnuto také pojištění hrazené zaměstnancem, přičemž došlo ke zvýšení hodnoty daňového zatížení v rozmezí od 11,98 % do 24,73 %. Daňové zatížení poplatníka s 50 % příjmem z průměrné mzdy je tedy nižší, než při příjmu na úrovni průměrné mzdy a vyšším.

Jak by za stejných podmínek vypadal postup výpočtu daňové povinnosti poplatníka v Irské republice podle irské legislativy, je uvedeno v následující tabulce 4.2.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	16 212	32 424	48 636
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	3 242	6 485	6 560
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	6381
Sleva na poplatníka	3 300	3 300	3 300
Daň po slevě	-58	3 185	9 641
Daňové zatížení poplatníka	-0,36 %	9,82 %	26,61 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	384	1 033	1 681
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	454	1 588	2 723
Celkem pojištění	838	2 621	4 405
Celkové daňové zatížení poplatníka	4,81 %	17,91 %	28,88 %

Tabulka 4.2: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

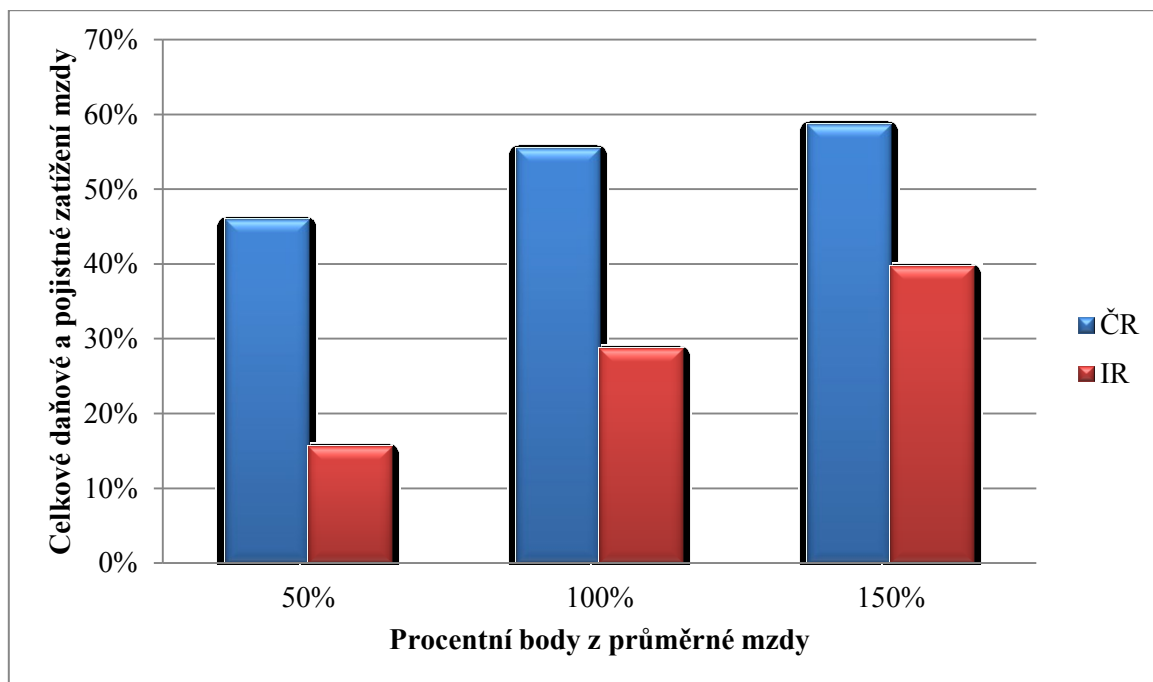
Při srovnání výsledků výše uvedených výpočtů pro Českou republiku a Irskou republiku lze konstatovat, že interval daňového zatížení poplatníka v Irské republice je širšího záběru od - 0,36 % do 26,61 %. Počáteční záporné úrovně daňového zatížení je zapříčiněno nízkou výší hrubé mzdy, která je nižší než zákonná minimální mzda v Irské republice. V případě zahrnutí pojištění hrazeného zaměstnancem se jedná o interval od 4,81 % do 28,88 %. Větší rozpětí intervalu je zapříčiněno klouzavě progresivní sazbou daně z příjmů v Irské republice, kdy i bezdětný jedinec pobírající průměrnou mzdu na své výplatní pásce může zaznamenat efekt způsobený tímto daňovým systémem.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	538	1 076	1 614
Důchodové pojištění - 21,5 %	1 285	2 570	3 855
Nemocenské pojištění - 2,3 %	137	275	412
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	72	143	215
Celkem pojištění	2 032	4 064	6 097
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	45,98 %	55,54 %	58,73 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	1 743	3 486	5 228
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	15,56 %	28,66 %	39,63 %

Tabulka 4.3: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

V předchozí tabulce č. 4.3 jsou uvedeny výpočty týkající se celkové daňové a pojistné zátěže mzdy pracovníka. V tomto případě byly do výpočtů zahrnuty také příspěvky, které jsou hrazeny zaměstnavatelem za zaměstnance. V Irské republice je výše celkové daňové a pojistné zátěže v rozmezí od 15,56 % do 39,63 %. V případě České republiky je rozmezí daňového a pojistného zatížení v intervalu od 45,98 % do 58,73 %. Pro lepší názornost jsou vypočtené úrovně celkového pojistného a daňového zatížení znázorněny v následujícím grafu 4.1.

Graf 4.1: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: vlastní konstrukce i výpočty

Při běžné úvaze mají lidé tendenci si myslet, že daňová a pojistná zátěž je větší v Irské republice než v České republice především z důvodu aplikace klouzavě progresivní sazby daně, nicméně je tomu přesně naopak. V České republice je podstatná část daňové zátěže přenesena na zaměstnavatele a předchozí výpočty jsou pouze v souladu s makroekonomickým srovnáním. V České republice je uváděna sazba implicitní daně na práci 39 %, zatímco v Irské republice je tato sazba ve výši 28 %.

Příklad č. 2: Srovnání daňového zatížení neúplné rodiny, svobodná matka s jedním dítětem

V následující tabulce č. 4.4 bude uvedeno srovnání zatížení příjmů matky samoživitelky s jedním dítětem. Hodnoty procentuálního vyjádření mzdy jsou stejné jako v předchozím příkladu.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	5 977	11 954	17 931
Superhrubá mzda	8 009	16 018	24 028
Daň	1 201	2 403	3 604
Sleva na poplatníka	1 143	1 143	1 143
Sleva na dítě	531	531	531
Daň po slevě	-473	729	1 930
Daňové zatížení poplatníka	-7,91 %	6,10 %	10,76 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	269	538	807
Sociální pojištění (6,5 %)	389	777	1 166
Celkem pojištění	657	1 315	1 972
Celkové daňové zatížení poplatníka	3,09 %	17,10 %	21,76 %

Tabulka 4.4: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Jak již bylo zmíněno, v daňové teorii nelze hovořit o záporném daňovém zatížení poplatníka. V tomto případě by poplatník měl nulovou povinnost k dani, ne zápornou. Nicméně pro účely přesnějších výpočtů byly do komparací zahrnuty také záporné hodnoty. V případě Irské republiky by daňové zatížení matky samoživitelky vypadalo podle výpočtů uvedených v tabulce č. 4.5 následovně.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	16 212	32 424	48 636
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	3 242	6 485	7 360
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	4 741
Sleva na poplatníka	3 300	3 300	3 300
Příplatek na dítě	575	575	575
Daň po slevě	-633	2 610	8 226
Daňové zatížení poplatníka	-3,90 %	8,05 %	16,91 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	384	1 033	1 681
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	454	1 588	2 723
Celkem pojištění	838	2 621	4 405
Celkové daňové zatížení poplatníka	1,27 %	16,13 %	25,97 %

Tabulka 4.5: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

V případě matky samoživitelky s jedním dítětem je výše daňového zatížení nižší v Irské republice. V případě osob, kterými je pobírána mzda na nižších úrovních lze u osobou srovnávaných zemí pozorovat nižší daňovou povinnost, což znamená vyšší hodnotu čisté mzdy, kterou matka samoživitelka skutečně obdrží. V Irské republice je pro neúplné rodiny s jedním dítětem navýšen limit pro zdanění standardní sazbou daně 20 % z příjmu do výše 32 800 EUR 36 800 EUR.

Při vyšší než průměrné mzdě lze v Irské republice pozorovat vliv klouzavě progresivní sazby daně. V Irské republice při výpočtu daňové povinnosti nastal v tomto případě matce samoživitelce nárok na příplatek/kredit na dítě. Pokud by byla srovnána výše slevy na dítě a příplatku na dítě, lze tvrdit, že daňová motivace pro podporu dětí v rámci příjmů je o něco málo vyšší v Irské republice. V České republice je výše této slevy 13 404 Kč ročně, zatímco v Irské republice po přepočtu na společnou měnu činí roční výše příplatku na dítě 14 504 Kč.

V České republice je výše slevy na dítě v procentuálním vyjádření k poměru na hrubé průměrné mzdě 4,4 % (5,4 % v případě průměrného srovnání v rámci stanoveného mzdového rozpětí v této práci), zatímco v Irské republice je příplatek na dítě ve výši 1,78 % průměrné mzdy (2,2 % v případě průměrného srovnání v rámci stanoveného mzdového rozpětí v této práci). V České republice je při vyšším počtu dětí sleva na každé dítě stejná, zatímco v Irské republice je zmíněná sleva ve stejné výši pro první dvě vyživované děti. Za třetí

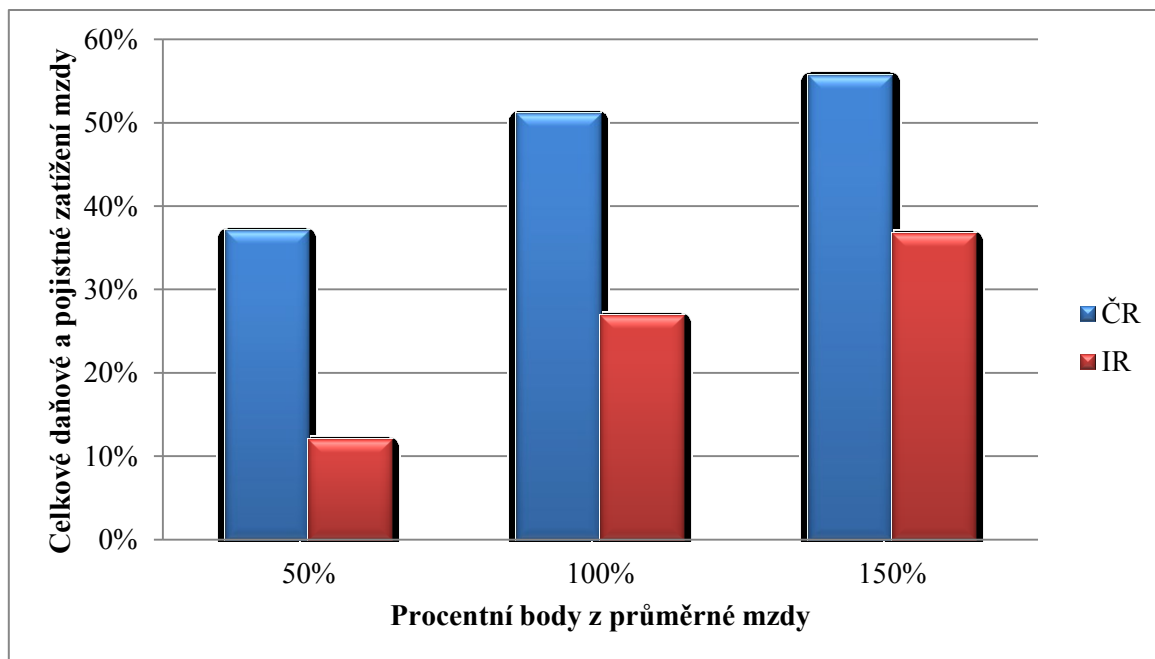
a každé další dítě je příplatek na dítě ve výši 2,56 % průměrné mzdy (3,13 % v případě průměrného srovnání v rámci stanoveného mzdového rozpětí v této práci).

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	538	1 076	1 614
Důchodové pojištění - 21,5 %	1 285	2 570	3 855
Nemocenské pojištění - 2,3 %	137	275	412
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	72	143	215
Celkem pojištění	2 032	4 064	6 097
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	37,09 %	51,10 %	55,76 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	1 743	3 486	5 228
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	12,02 %	26,88 %	36,72 %

Tabulka 4.6: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní výpočty i konstrukce

V předchozí tabulce č. 4.6 lze vidět markantní rozdíl mezi srovnávanými daňovými systémy. Při srovnání poměru hrubé mzdy s celkovým daňovým a pojistným zatížením nejen ze strany zaměstnance, ale také zaměstnavatele jsou v případě České republiky hodnoty v intervalu od 37,09 % do 55,76 %, zatímco v Irské republice je tento interval situován v podstatně nižších hodnotách mezi 12,02 % a 36,72 %. Rozdíl mezi srovnávanými státy je v tomto případě zapříčiněn vysokými příspěvky na pojistné v České republice. Pro lepší názornost jsou vypočtené hodnoty celkového pojistného a daňového zatížení znázorněny v následujícím grafu 4.2.

Graf 4.2: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Příklad č. 3: Rodina, dva dospělí, dvě děti

V následujícím příkladu bude vypočítána daňová zátěž pro čtyřčlennou rodinu. Oba rodiče jsou pracujícími osobami. Pro tento příklad je počítáno s rovností mezd obou manželů. Pro přesné vyjádření daňové zátěže by bylo nutné vypočítat veškeré kombinace možných příjmů obou rodičů, což není z důvodu rozsahu této práce možné.

Daňové zatížení v České republice je uvedeno v následující tabulce č. 4.7. U českého poplatníka lze pozorovat zápornou hodnotu u poloviční výše příjmu v porovnání s průměrnou mzdou. Nicméně ve skutečnosti existence záporné daňové povinnosti není možná, v tomto případě se jedná o vnik daňového bonusu. Záporné hodnoty byly ve výpočtu uvedeny pouze pro lepší porovnání.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	11 954	23 908	35 862
Superhrubá mzda	16 018	32 037	48 055
Daň	2 403	4 806	7 208
Sleva na poplatníka	2 286	2 286	2 286
Sleva na dítě	1 062	1 062	1 062
Daň po slevě	-945	1 458	3 860
Daňové zatížení poplatníka	-7,91 %	6,10 %	10,76 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	538	1 076	1 614
Sociální pojištění (6,5 %)	777	1 554	2 331
Celkem pojištění	1 315	2 630	3 945
Celkové daňové zatížení poplatníka	3,09 %	17,10 %	21,76 %

Tabulka 4.7: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

V případě Irské republiky by daňové zatížení vypadalo následovně podle tabulky č. 4.8.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	32 424	64 848	97 272
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	6 485	12 970	18 087
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	2 803
Sleva na poplatníka	6 600	6 600	6 600
Příplatek na dítě	1 150	1 150	1 150
Daň po slevě	-1 265	5 220	13 140
Daňové zatížení poplatníka	-3,90 %	8,05 %	13,51 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	769	2 066	3 363
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	1 588	3 176	5 446
Celkem pojištění	2 357	5 242	8 809
Celkové daňové zatížení poplatníka	3,37 %	16,13 %	22,56 %

Tabulka 4.8: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: vlastní výpočty i konstrukce

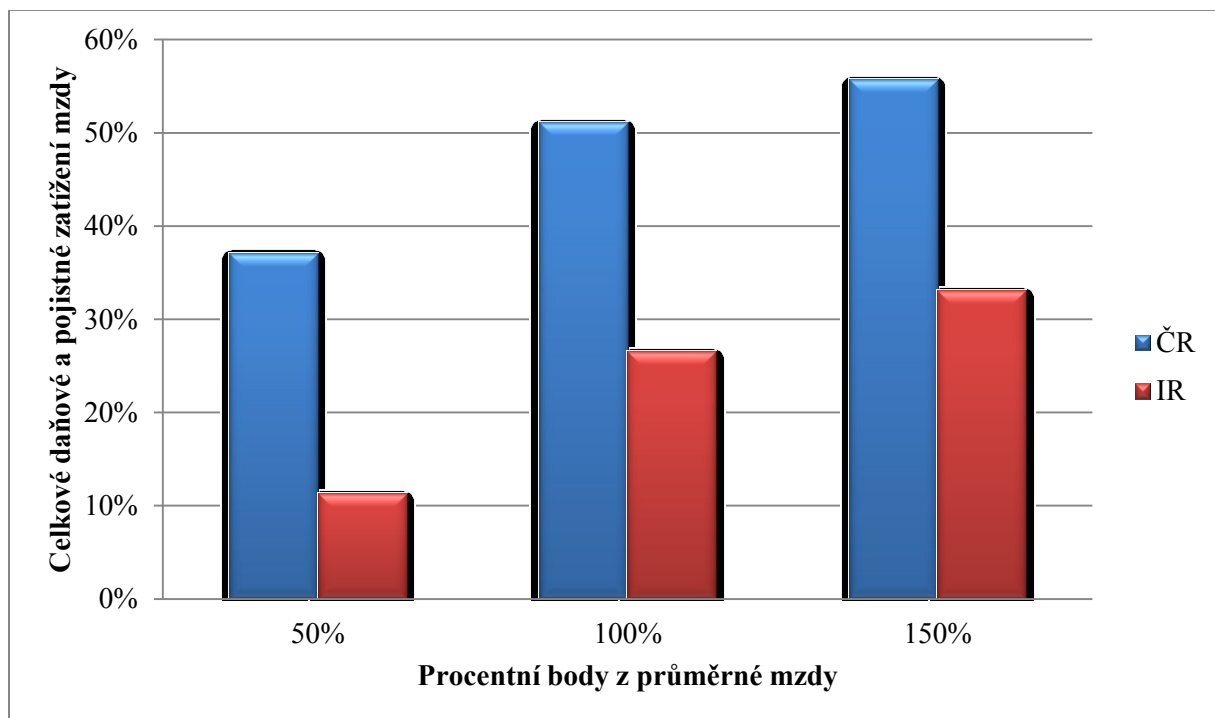
V porovnání s předchozím příkladem, kde bylo uvedeno daňové zatížení matky samoživitelky, nedochází k podstatně většímu zvýhodnění v rámci čtyřčlenné rodiny. V Irské republice se znatelnější zvýhodnění promítne až od 3 dětí a více z důvodu vyššího kreditu/příplatku na vyživované dítě.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	1 076	2 152	3 228
Důchodové pojištění - 21,5 %	2 570	5 140	7 710
Nemocenské pojištění - 2,3 %	275	550	825
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	143	287	430
Celkem pojištění	4 064	8 129	12 193
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	37,09 %	51,10 %	55,76 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	3 486	6 971	10 457
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	11,28 %	26,51 %	33,07 %

Tabulka 4.9: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

U celkového daňového a pojistného zatížení mzdy je možné z předchozí tabulky č. 4.9 vidět, že mzdy jsou v České republice mnohem více zatíženy než v Irské republice. Pro lepší názornost jsou vypočtené hodnoty uvedeny v následujícím grafu 4.3.

Graf 4.3: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Významná role na tomto faktu je připisována výši pojistného v České republice. V případě Irské republiky si lze všimnout, že mzda žádného z partnerů není na úrovni průměrné mzdy zdaněna vyšší sazbou daně 41 %. U vyšších než průměrných mezd je zaveden systém, kdy je možné navýšit limit pro aplikaci zvýšené sazby daně na 41 800 EUR oproti běžným 32 800 EUR. Navíc u manželských párů je možné uplatnit navýšení limitu pro zdanění standardní sazbou daně o 23 800 EUR pro jednoho z manželů (pouze v případě obou pracujících manželů). V součtu tedy tento limit pro jednoho z manželů činí až 65 600 EUR, což je přibližně dvojnásobek průměrné mzdy v Irské republice.

Lze usuzovat, že byl tento prvek do irské daňové legislativy zahrnut z důvodu podpory rodičovství, nicméně navýšení tohoto limitu je platné bez ohledu na to, zda partneři děti mají, nebo ne. Podmínkou pro jeho uplatnění je pouze zdanitelný příjem obou partnerů.

Příklad č. 4: Rodina, dva dospělí (pouze jeden pracující), dvě děti

V tomto příkladu je předpokládáno, že pracující osobou se zdanitelným příjmem je pouze jeden z partnerů. Jedná se o rodinu se dvěma dětmi. V následující tabulce č. 4.10 je uveden výpočet pro daňové zatížení této rodiny v České republice.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	5 977	11 954	17 931
Superhrubá mzda	8 009	16 018	24 028
Daň	1 201	2 403	3 604
Sleva na poplatníka	1 143	1 143	1 143
Sleva na manžela/manželku	985	985	985
Sleva na dítě	1 062	1 062	1 062
Daň po slevě	-1 989	-787	414
Daňové zatížení poplatníka	-33,27 %	-6,59 %	2,31 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	269	538	807
Sociální pojištění (6,5 %)	389	777	1 166
Celkem pojištění	657	1 315	1 972
Celkové daňové zatížení poplatníka	-22,27 %	4,41 %	13,31 %

Tabulka 4.10: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

V případě Irské rodiny je výpočet uveden v následující tabulce č. 4.11.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	16 212	32 424	48 636
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	3 242	6 485	8 360
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	2 803
Sleva na poplatníka	3 300	3 300	3 300
Příplatek na dítě	1 150	1 150	1 150
Daň po slevě	-1 208	2 035	6 713
Daňové zatížení poplatníka	-7,45 %	6,28 %	13,80 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	120	769	1 417
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	454	3 176	5 446
Celkem pojištění	574	3 945	6 863
Celkové daňové zatížení poplatníka	-3,91 %	18,44 %	27,91 %

Tabulka 4.11: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Při porovnání lze vidět, že poplatník v České republice je zatížen nižší daní než irský poplatník, v případě kdy do tohoto výpočtu není zahrnut příspěvek ze strany zaměstnavatele. Pokud by výsledky byly srovnávány s předchozím příkladem rodiny se dvěma dětmi, můžeme vidět existenci vyššího daňového zatížení v České republice z důvodu nemožnosti uplatnění slevy na manželku, která činí v roční výši 24 840 Kč. V irském daňovém systému tato sleva na manželku neexistuje, nicméně lze zaznamenat zvýhodnění ve zvýšení daňového limitu pro uplatňování standardní sazby daně do výše 41 800 EUR. Avšak tento limit nemůže být navýšen o dalších 23 800 EUR z důvodu, že v tomto případě je pracující pouze jeden z partnerů.

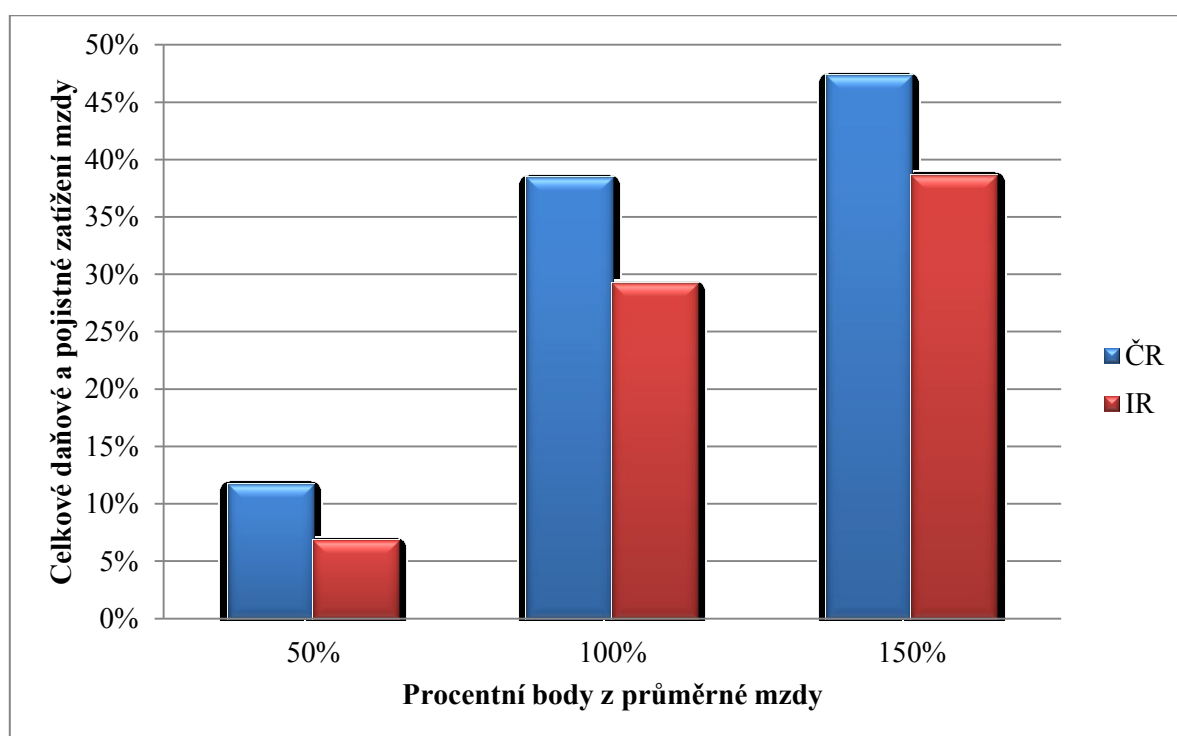
V následující tabulce č. 4.12 lze vidět patrný rozdíl mezi českým a irským poplatníkem ve vztahu k celkovému daňovému a pojistnému zatížení mzdy. Tento rozdíl je opět zapříčiněn vysokými příspěvky na pojištění v České republice.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	538	1 076	1 614
Důchodové pojištění - 21,5 %	1 285	2 570	3 855
Nemocenské pojištění - 2,3 %	137	275	412
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	72	143	215
Celkem pojištění	2 032	4 064	6 097
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	11,73 %	38,41 %	47,31 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	1 743	3 486	5 228
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	6,84 %	29,19 %	38,66 %

Tabulka 4.12: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Pro lepší názornost jsou předchozí výpočty celkového daňového a pojistného zatížení zobrazeny v grafu 4.4.

Graf 4.4: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Příklad č. 5: Rodina, dva dospělí, tři děti

Jak již bylo zmíněno, u každého třetího a dalšího dítěte je v Irské republice zvyšována výše příplatku na dítě z 575 EUR na 830 EUR. Jaký dopad bude mít tato úleva na daňové zatížení poplatníků je uvedeno v následujících tabulkách č. 4.13 pro Českou republiku a 4.14 pro Irskou republiku.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	11 954	23 908	35 862
Superhrubá mzda	16 018	32 037	48 055
Daň	2 403	4 806	7 208
Sleva na poplatníka	2 286	2 286	2 286
Sleva na dítě	1 593	1 593	1 593
Daň po slevě	-1 476	927	3 329
Daňové zatížení poplatníka	-12,35 %	3,88 %	9,28 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	538	1 076	1 614
Sociální pojištění (6,5 %)	777	1 554	2 331
Celkem pojištění	1 315	2 630	3 945
Celkové daňové zatížení poplatníka	-1,35 %	14,88 %	20,28 %

Tabulka 4.13: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní výpočty i konstrukce

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	32 424	64 848	97 272
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	6 485	12 970	18 087
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	2 803
Sleva na poplatníka	6 600	6 600	6 600
Příplatek na dítě	1 980	1 980	1 980
Daň po slevě	-2 095	4 390	12 310
Daňové zatížení poplatníka	-6,46 %	6,77 %	12,66 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	769	2 066	3 363
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	1 588	3 176	5 446
Celkem pojištění	2 357	5 242	8 809
Celkové daňové zatížení poplatníka	0,81 %	14,85 %	21,71 %

Tabulka 4.14: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: Vlastní výpočty i konstrukce

Výše daňového zatížení v České republice je u rodiny se třemi dětmi nižší než v Irské republice pouze v případě daňového zatížení, jak je uvedeno v tabulce č. 4.15.

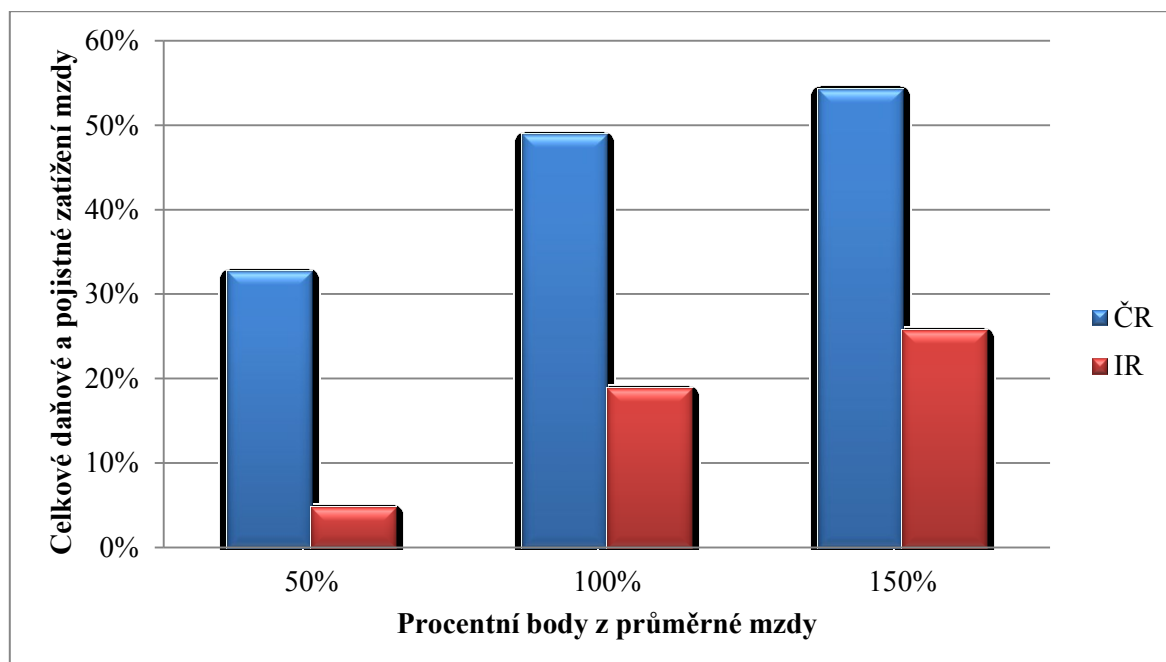
U irské rodiny je úroveň daňového a pojistného zatížení nižší z důvodu vyššího příplatku na třetí dítě. Jinak jsou uplatňovány stejné podmínky jako u čtyřčlenné rodiny, kdy byli pracující oba partneři. Jak již bylo zmíněno, u obou partnerů lze zde aplikovat navýšení limitu pro zdanění standardní sazbou daně na 41 800 EUR, a u jednoho z nich je možné tento limit navíc navýšit ještě o 23 800 EUR.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	1 076	2 152	3 228
Důchodové pojištění - 21,5 %	2 570	5 140	7 710
Nemocenské pojištění - 2,3 %	275	550	825
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	143	287	430
Celkem pojištění	4 064	8 129	12 193
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	32,65 %	48,88 %	54,28 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	1 285	2 570	3 855
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	4,77 %	18,82 %	25,67 %

Tabulka 4.15: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní výpočty i konstrukce

Pro lepší názornost jsou uvedené výpočty celkového daňového a pojistného zatížení mzdy znázorněny v následujícím grafu 4.5.

Graf 4.5: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: vlastní konstrukce i výpočty

Příklad č. 6: Rodina, dva dospělí (jeden nezaměstnaný), tři děti

V následujícím příkladu je vypočteno daňové a pojistné zatížení pro pětičlennou rodinu v případě, kdy je jeden z partnerů nezaměstnaný. V České republice je daňové zvýhodnění na děti opět ve stejné výši, nicméně je zde započítána také sleva na vyživovanou manželku. Úplný výpočet je uveden v následující tabulce č. 4.16.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	5 977	11 954	17 931
Superhrubá mzda	8 009	16 018	24 028
Daň	1 201	2 403	3 604
Sleva na poplatníka	2 286	2 286	2 286
Sleva na manžela/manželku	985	985	985
Sleva na dítě	1 593	1 593	1 593
Daň po slevě	-3 663	-2 461	-1 260
Daňové zatížení poplatníka	-61,28 %	-20,59 %	-7,03 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Zdravotní pojištění (4,5 %)	269	538	807
Sociální pojištění (6,5 %)	389	777	1 166
Celkem pojištění	657	1 315	1 972
Celkové daňové zatížení poplatníka	-50,28 %	-9,59 %	3,97 %

Tabulka 4.16: Daňové zatížení v České republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

V případě irské rodiny bude efekt zvýšeného příplatku na třetí dítě pozitivně promítnut do výše daňového zatížení poplatníka. Z důvodu nezaměstnanosti jednoho z partnerů nelze uplatnit další zvýhodnění u jednoho z partnerů v dodatečné výši 23 800 EUR nad limit 41 800 EUR pro standardní sazbu daně. Výpočet je uveden v následující tabulce č. 4.17.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Daň z příjmů			
Hrubá mzda	16 212	32 424	48 636
Superhrubá mzda	-	-	-
Standartní sazba daně 20 %	3 242	6 485	6 560
Zvýšená sazba daně 41 %	0	0	6 493
Sleva na poplatníka	3 300	3 300	3 300
Příplatek na dítě	1 980	1 980	1 980
Daň po slevě	-2 038	1 205	7 773
Daňové zatížení poplatníka	-12,57 %	3,72 %	15,98 %
Pojištění hrazené zaměstnancem			
Příspěvek na sociální pojištění	120	769	1 417
Univerzální příspěvek na sociální zabezpečení	454	1 588	2 723
Celkem pojištění	574	2 357	4 140
Celkové daňové zatížení poplatníka	-9,03 %	10,99 %	24,49 %

Tabulka 4.17: Daňové zatížení v Irské republice

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

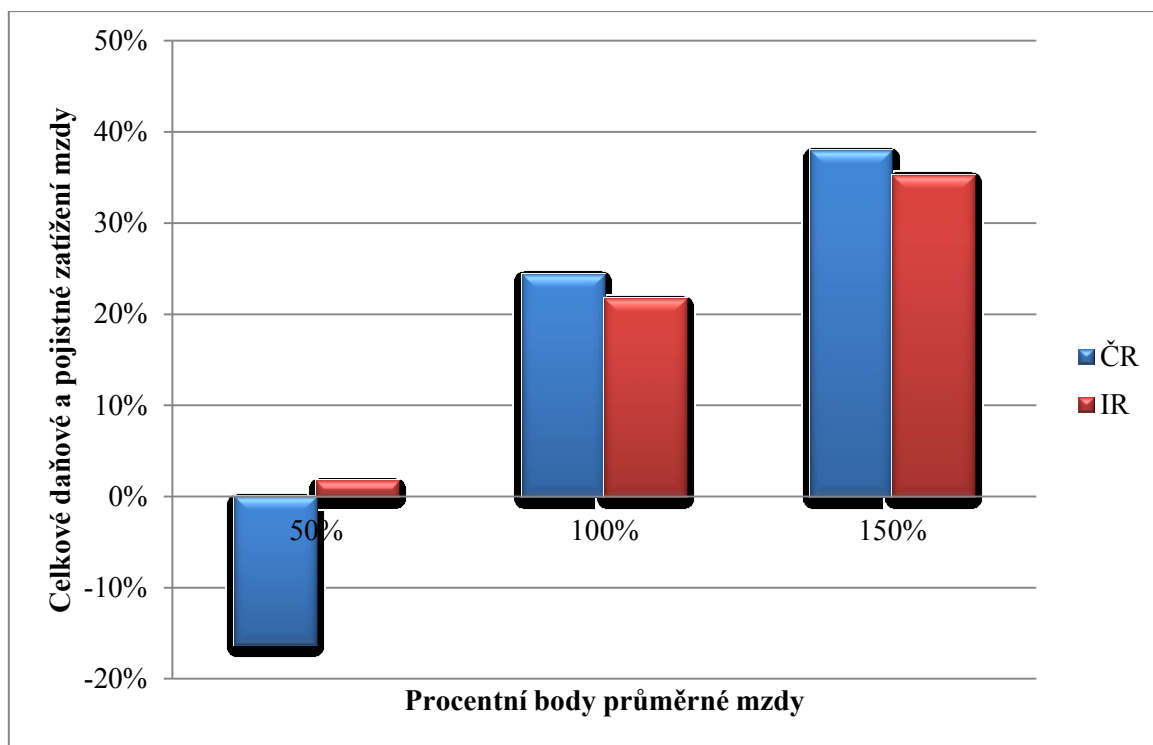
Při srovnání celkového daňového a pojistného zatížení je více zatížena rodina žijící v České republice než v Irské republice. Nižšího celkového zatížení bylo dosaženo v České republice pouze u 50 % z průměrné mzdy, kdy je možné pocítit zápornou daňovou zátěž, přesněji daňový bonus. Záporných hodnot bylo dosaženo také pro Irskou republiku, v jejímž systému prvek daňového bonusu není obsažen. Výpočet celkového daňového a pojistného zatížení ve srovnávaných státech je uveden v následující tabulce č. 4. 18.

Procentní body z průměrné mzdy	50%	100%	150%
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v ČR			
Zdravotní pojištění - 9%	538	1 076	1 614
Důchodové pojištění - 21,5 %	1 285	2 570	3 855
Nemocenské pojištění - 2,3 %	137	275	412
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti - 1,2 %	72	143	215
Celkem pojištění	2 032	4 064	6 097
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	-16,28 %	24,41 %	37,97 %
Pojistné hrazené zaměstnavatelem v Irské republice			
Příspěvek na sociální pojištění	1 743	3 486	5 228
Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy	1,72 %	21,74 %	35,24 %

Tabulka 4.18: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: Vlastní konstrukce i výpočty

Pro lepší názornost jsou předchozí výpočty celkového daňového a pojistného zatížení mzdy zobrazeny v grafu 4.6.

Graf 4.6: Celkové daňové a pojistné zatížení mzdy ve srovnávaných státech

Zdroj: vlastní konstrukce i výpočty

5. Závěr

Jak již bylo zmíněno, mezi daňovými systémy srovnávaných zemí lze pozorovat určitou podobnost zejména díky členství v Evropské unii. Nicméně u každé z těchto zemí zůstala zachována jistá specifika, zejména následkem odlišných historických, válečných a politických skutečností. Pro Českou republiku lze uvést jako příklad přechod na centrálně řízenou ekonomiku a následně návrat zpátky k tržně řízené ekonomice, což bylo spojeno s velkými administrativní náklady.

Cílem této práce byla pokročilejší komparace daňových systémů České republiky a Irské republiky znázorněná po úvodních komparacích základních daňových ukazatelů také na typických příkladech vybraných subjektů – daňových poplatníků a domácností.

V druhé části byly analyzovány vybrané daně irského daňového systému (analýza ostatních daní je součástí přílohy této práce), na což bylo následně ve třetí části práce pomocí komparace navázáno. Byla provedena komparace z makroekonomického hlediska, prostřednictvím adekvátních ukazatelů a následně byla provedena komparace z mikroekonomického hlediska, kdy byly porovnány a analyzovány jednotlivé daně.

V případě komparace z makroekonomického hlediska bylo u daňové kvóty zjištěno, že výše složené daňové kvóty v Irské republice je zařazena mezi jednu z nejnižších v rámci Evropské unie. Hodnota složené daňové kvóty byla vyšší v České republice, nicméně obě hodnoty byly stále pod průměrem v rámci Evropské unie.

Dalším ukazatelem v rámci makroekonomického porovnání byla analyzována struktura zdanění. V případě České republiky jsou za hlavní zdroj příjmů považovány příspěvky na sociální zabezpečení, kterými je tvořen podíl na celkovém příjmu 44,7 % z celkových daní, který je zároveň nejvyšším v rámci Evropské unie. V případě Irské republiky je daňová struktura charakterizována velkou závislostí spíše na daních než na sociálních příspěvcích.

V případě implicitní sazby daně na práci jsou hodnoty zjištěné v rámci České republiky orientovány dlouhodobě nejen nad průměrem Irské republiky, ale také Evropské unie, což je zapříčiněno enormně vysokými odvody na sociální pojištění českých poplatníků.

Výše implicitní daňové sazby na spotřebu v České republice je podobná průměru Evropské unie. V roce 2004 byl zaznamenán skokový nárůst ve zdanění spotřeby z důvodu změny českého daňového systému v souvislosti se vstupem do EU. Změna byla založena na povinnosti implementovat komunální právo, což znamenalo nový zákon o dani z přidané hodnoty a spotřebních daních. Irská republika je v rámci Evropské unie zařazena mezi země s vysokými spotřebními daněmi a základní sazbou daně z přidané hodnoty, čím je způsobena vyšší hodnota implicitní daňové sazby. Vrcholné hodnoty této sazby daně bylo dosaženo v roce 2006 v souvislosti se zavedením nulové sazby daně z přidané hodnoty na vybrané druhy zboží a služeb. Díky této skutečnosti je hodnota implicitní sazby daně v Irské republice stále blíž průměru v rámci EU.

U výše implicitní daňové sazby na kapitál lze v posledních letech pozorovat tendenci celkového sblížení sazeb ve sledovaných zemích. I přesto jsou však Irská republika i Česká republika stále nad průměrem v rámci EU.

U zdanění jednotlivých výrobních faktorů ekonomiky je největší zdanění v České republice pozorováno u faktoru práce, zejména kvůli vysokým příspěvkům na sociální zabezpečení. Nízký podíl inkasa daní je v České republice zaznamenán ze zdanění kapitálu. V Irské republice lze pozorovat zcela odlišnou strukturu, kde zdanění faktoru práce je považováno za jedno z nejnižších v rámci Evropské unie, zatímco příjmy ze zdanění kapitálu jsou v Irské republice považovány za jedny z nejvyšších.

Následně byly ve třetí části porovnávány jednotlivé daně Irské republiky s legislativou platnou v České republice. Pozornost zde byla věnována dani z příjmů fyzických osob, kde je za největší rozdíl považováno stanovení základu pro výpočet daňové povinnosti. V Irské republice je tímto základem pro výpočet daňové povinnosti hrubá mzda, zatímco v České republice je používána mzda superhrubá. Nicméně 1. ledna roku 2015 dojde ke zrušení této české rarity spolu s navýšením sazby daně z 15 % na 19 % a daňová povinnost bude počítána ze mzdy hrubé. Podstatným faktem je také zrušení klouzavě progresivní sazby daně v České republice a zavedení rovné sazby daně s platností od roku 2008. V Irské republice je zavedena klouzavě progresivní sazba daně. Konkrétně je zde využívána standardní a zvýšena sazba daně z příjmů.

V případě korporátní daně je pro Irskou republiku typická nízká sazba daně, čímž je zařazena mezi populární daňové ráje. V porovnání s Českou republikou lze pozorovat jednodušší systém odepisování, který se mnohým může zdát až strohý. V případě korporátní daně je možné v Irské republice narazit také na několik výjimek, jejichž smyslem je například podpora rybářství nebo prodeje půdy starších zemědělců mladším. Zajímavá je také aplikace zrychlených odpisů, jejichž prostřednictvím lze odepsat energeticky úsporná zařízení již v prvním roce užívání.

Pro spotřební daně, ekologické daně a daně z přidané hodnoty je po vstupu do Evropské unie typický vysoký stupeň harmonizace. Sazby daně přesně určeny sice nebyly, ale došlo ke stanovení jejich minimální výše. Zajímavým faktem je omezení prodeje alkoholu v Irské republice pouze na určitá časová rozmezí v průběhu kde. Navíc je v Irské republice alkohol zatížen spotřebními daněmi více. V případě tabákových výrobků je úroveň zdanění také vyšší. Mimoto byl zákonem stanoven zákaz kouření ve všech podnicích a veřejných prostorách.

Ve čtvrté části byla provedena syntéza zjištěných faktů v praxi. Jednalo se o výpočet daňového a celkového daňového a pojistného zatížení poplatníků a rodin v České republice a v Irské republice na celkem šesti modelových případech. V každém z nich bylo počítáno s dosažením výše příjmů u poplatníka ve výši 50 %, 100 % a 150 % z průměrné mzdy srovnávaného státu. V této kapitole nemohla být použita stejná výše mezd pro poplatníky ze srovnávaných států, jelikož jsou výše průměrných mezd ve srovnávaných státech velmi odlišné. V případě aplikace irského daňového systému na českou výši mezd by z důvodu nízkých příjmů nemuselo dojít k projevení klouzavě progresivní sazby daně, stejně jako v opačném případě aplikace českého daňového systému na výši irských mezd, kdy by došlo k eliminaci sociálních rozdílů poplatníků.

Na základě výsledků jednotlivých modelových příkladů byla zjištěna výrazně vyšší daňová a pojistná zátěž českého poplatníka. Pokud by došlo k případnému snížení této zátěže, mohlo by to znamenat pro zaměstnavatele volné peněžní prostředky, které by mohly být využity např. na následný výzkum a vývoj. Zároveň by také došlo ke snížení příjmů státního rozpočtu, které by následně muselo být kompenzováno v jiné oblasti daní, což by mohlo znamenat například následný hospodářský růst.

Za nedostatek českého daňového systému lze považovat také složitost výpočtu výše daňové povinnosti (ze superhrubé mzdy) v porovnání s irským daňovým systémem. Nicméně jak již bylo zmíněno, dne 1. ledna 2015 má v České republice vstoupit v platnost zrušení superhrubé mzdy, která je v současné době používána pro výpočet daňové povinnosti. Její zrušení a zavedení výpočtů ze mzdy hrubé by mohlo zapříčinit optický růst mzdových nákladů na pracovní sílu ve společnostech, ale také snížení administrativních nákladů na výpočet čisté mzdy zaměstnance. Zrušení superhrubé mzdy by mohlo mít také pozitivní vliv na potenciální nové investory, na které může současná superhubá mzda působit matoucím dojmem. Následně by proto zrušení superhrubé mzdy mohlo znamenat nárůst podnikání na území České republiky.

V Irské republice je daňový systém poměrně jednoduchý. Pouze v případě sociálního pojištění lze pozorovat větší komplikovanost. Příspěvek na sociální pojištění je rozdělen do 11 tříd, které jsou následně rozděleny na několik dalších podtříd. Dalším příspěvkem je univerzální příspěvek na sociální pojištění, který je aplikován prostřednictvím tří sazeb. Obecně lze předpokládat, že v rámci systému sociálního pojištění musí být v Irské republice vynaloženy poměrně vysoké administrativní náklady na jeho správu.

V rámci doporučení by jistě bylo mnohými zaměstnavateli oceněno snížení pojistného zatížení v České republice. Pro český daňový systém by mohl být zajímavou inspirací irský odpisový systém, kdy je např. možné odepsat vybraná ekologická zařízení již v prvním roce (roce pořízení). V rámci rozvoje hospodářství by bylo vhodné v České republice stabilizovat výši daně z příjmů právnických osob. V Irské republice je tato sazba už po mnoho let neměnná, nicméně v rámci České republiky došlo za sledované období (2003-2013) ke změně této sazby již několikrát. Případná neměnnost a stabilita daňového prostředí by mohla přilákat potencionální zahraniční investory.

V současné době je v České republice poměrně diskutovaným tématem sjednocení sazby daně z přidané hodnoty na 17,5 %. Zmíněné sjednocení není autorkou považováno za dobrý krok. V tomto případě by mohla být pro český daňový systém zajímavá inspirace irskou daní z přidané hodnoty, kde je adekvátně zavedeno pět různých sazeb.

V případě spotřebních daní bylo dosaženo poměrně vysoké harmonizace v souvislosti s členstvím srovnávaných států v Evropské unii. U obou srovnávaných zemí byla splněna podmínka sazby daně vyšší, než je stanovená minimální sazba daně v rámci Evropské unie. Alkoholické a tabákové výrobky jsou v Irské republice zatíženy vyšší daňovou povinností.

Mimo systém spotřebních daní by bylo pro Českou republiku zajímavé zvážit zavedení zákazu kouření na veřejných místech a podnicích a omezení prodeje alkoholu pouze na určitá časová rozmezí, jak je tomu v Irské republice.

Pro oba daňové systémy by mohla být zajímavá také možnost uplatnění příspěvku na dojíždění do zaměstnání. V Irské republice je situováno velké procento obyvatel v hlavním městě Dublin, což by nemuselo mít tak markantní dopad na irský daňový systém, nicméně v České republice by tímto příspěvkem mohla být podpořena mobilita pracovních sil, která je v jiných státech Evropské unie považována za běžnou. V České republice jsou obyvatelé k této mobilitě stále poměrně skeptičtí, což by bylo vhodné postupně změnit.

Pro irský daňový systém by bylo vhodné také doporučit nižší diverzifikaci sociálních příspěvků, z důvodu nižší administrativní zátěže a nákladů s ní spojených.

Obecně tedy nelze napsat, který daňový systém je výhodnější. Každý poplatník má jiné preference, tudíž by bylo vhodnější zvážit změnu státu, než razantnější změnu daňového systému.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

COMYN, Amanda-Jayne. *Taxation in the Republic of Ireland 2013*. London: Bloomsbury Professional, 2013. ISBN 978-1-78043-143-7.

HEMMELGARN, Thomas, ed. *Taxation Trends in the European Union. 2013 Edition*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. 316 s. ISBN 978-92-79-28852-4.

KEEGAN, Brian. *Taxes Consolidation Act 1997: Finance Act 2013*. Chartered Tax Library, 2013. ISBN 978-1-908199-65-2.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

SCHELLEKENS, Marnix, ed. *European Tax Handbook 2013*. Amsterdam: IBFD, 2013. 988 s. ISBN 978-90-8722-193-5.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 384 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

VAN KOMMER, Victor. *Country Tax Facts: A concise overview of over 200 tax systems in the world*, IBDF Tax Travel Companions, Amsterdam, 2013, 464 s. ISBN 978-90-8722-205-5.

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2011*, praktický průvodce. 6. vydání. Praha: Grada Publishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3426-2.

Internetové zdroje

Capital Allowances. [online]. [cit. 2014-02-15]. Dostupné z:

http://www.accountingnet.ie/channels/taxation/taxsummary/capital_allowance.htm

Daň z převodu nemovitosti 2014. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z:

<http://wiki.aktualne.centrum.cz/finance/dan-z-prevodu-nemovitosti/>

Annex B: LOcal Property Tax. [online]. [cit. 2013-11-14]. Dostupné z:

<http://www.budget.gov.ie/Budgets/2013/Documents/Annex%20B%20-%20Local%20Property%20Tax.pdf>

Becoming self-employed. [online]. [cit. 2013-11-07]. Dostupné z:

http://www.citizensinformation.ie/en/employment/types_of_employment/self_employment/self_employment_as_an_individual.html#l4b78a

Capital Acquisitions Tax. [online]. [cit. 2013-11-08]. Dostupné z:

http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/capital_taxes/capital_acquisitions_tax.html

Capital Gains Tax. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z:

http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/capital_taxes/capital_gains_tax.html

Stamp duty on property. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z:

http://www.citizensinformation.ie/en/housing/owning_a_home/buying_a_home/stamp_duty.html

Value Added Tax. [online]. [cit. 2013-11-10]. Dostupné z:

http://www.citizensinformation.ie/en/money_and_tax/tax/duties_and_vat/value_added_tax.html#l62fd2

Labour costs. [online]. [cit. 2014-03-27]. Dostupné z:

http://www.cso.ie/quicktables/GetQuickTables.aspx?FileName=EHQ03.asp&TableName=Earnings+and+Labour+Costs&StatisticalProduct=DB_EH

Průměrné mzdy - 4. čtvrtletí 2013: Nízké mimořádné odměny srazily průměrnou mzdu.

[online]. [cit. 2014-03-27]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz031114.docx>

Excise Duty Tables: Part I - Alcoholic Beverages. [online]. [cit. 2014-02-28]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties-part_i_alcohol_en.pdf

Tax Year to change for first time in 250 years. [online]. [cit. 2013-11-06]. Dostupné z: <http://www.finance.gov.ie/viewdoc.asp?DocID=1467>

Silniční daň - vymezení. [online]. [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/silnicni-dan/vymezeni-dane/>

Spotřební daně. [online]. [cit. 2013-12-29]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dph-a-spotrebni-dane/spotrebni-dane/>

Daň z nemovitostí - stavby. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-z-nemovitosti/stavby/>

Zdanění mzdy letos a v roce 2014. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/349487-zdaneni-mzdy-letos-a-v-roce-2014/>

SHEAHAN, Fionnan. Midnight fairytale over as Cinderella clause abolished. [online]. [cit. 2013-11-06]. Dostupné z: <http://www.independent.ie/irish-news/midnight-fairytale-over-as-cinderella-clause-abolished-26493702.html>

S.I. No. 605/2001 - Waste Management (Environmental Levy) (Plastic Bag) Regulations, 2001. [online]. [cit. 2013-11-13]. Dostupné z: <http://www.irishstatutebook.ie/2001/en/si/0605.html>

Corporate Tax Rates Table. [online]. [cit. 2013-11-08]. Dostupné z: <http://www.kpmg.com/global/en/services/tax/tax-tools-and-resources/pages/corporate-tax-rates-table.aspx>

ROVNÁ DAŇ V TEORII A PRAXI - Ministerstvo financí ČR. [online]. [cit. 2014-02-20]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/assets/en/media/Flat-tax-in-theory-and-practice.pdf>

Daňová kvóta. [online]. [cit. 2014-02-16]. Dostupné z: http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=157&typ=r&levelid=da_062.htm

Domicile Levy. [online]. [cit. 2013-12-28]. Dostupné z: <http://www.revenue.ie/en/tax/domicile-levy/index.html>

Excise Duty Rates. [online]. [cit. 2014-02-28]. Dostupné z:
<http://www.revenue.ie/en/tax/excise/duties/excise-duty-rates.html>

Guide to Vehicle Registration Tax. [online]. [cit. 2013-11-09]. Dostupné z:
<http://www.revenue.ie/en/tax/vrt/vrt-guide.html>

IT1 - Tax Credits, Reliefs and Rates for the Tax Years 2012 and 2013. [online]. [cit. 2013-11-06]. Dostupné z: <http://www.revenue.ie/en/tax/it/leaflets/it1.html>

Relevant Contract Tax. [online]. [cit. 2013-12-18]. Dostupné z:
<http://www.revenue.ie/en/tax/rct/index.html>

Tonnage Tax. [online]. [cit. 2013-12-26]. Dostupné z: <http://www.revenue.ie/en/tax/tonnage/>

Thresholds for Capital Acquisitions Tax. [online]. [cit. 2013-11-09]. Dostupné z:
<http://www.revenue.ie/en/tax/cat/thresholds.html>

Capital Gains Tax Summary Ireland 2013. [online]. [cit. 2013-11-12]. Dostupné z:
<http://www.taxworld.ie/taxes/cgt/current/summary>

Value-Added Tax Summary Ireland 2013. [online]. [cit. 2013-11-10]. Dostupné z:
<http://www.taxworld.ie/taxes/vat/current/summary>

PRSI (Pay Related Social Insurance) Contributions and Classes - Explained. [online]. [cit. 2013-11-07]. Dostupné z: <http://www.welfare.ie/en/Pages/Pay-Related-Social-Insurance-PRSI-Explained.aspx>

Zákony

Finance Act (2013)

Stamp Duties Consolidation Act (2013)

Taxes Consolidation Act 1997 (2013)

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění k 31. 12. 2013

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění k 31. 12. 2013

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění k 31. 12. 2013

Seznam zkratek

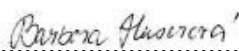
ČSÚ	Český statistický úřad
HDP	hrubý domácí produkt
IR	Irská Republika
ITR	implicitní daňové sazby (implicit tax rates)
PAYE	Pay As You Earn
PRSI	Pay Related Social Insurance
PwC	PriceWaterCoopers
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OEEC	Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci
VRT	silniční daň (vehicle registration tax)

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla a školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2014

Barbora Huserová

Seznam příloh

- 1. Anglicko-český slovník použitých ekonomických pojmů**
- 2. Ostatní daně irského daňového systému**
- 3. Daňové přiznání pro poplatníka v Irské republice**